แบบสอนอ่านวิทยาศาสตร์เบื้องต้น

เล่ม ๑ ตอน ๑
ชั้นประถมปีที่ ๑

ของ กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ
แบบสอนอ่านวิทยาศาสตร์เบื้องต้น
เล่ม ๑ ตอน ๑
ชั้นประถมปีที่ ๑

นายบุญถิ่น อัตถากร B.Sc., A.R.C.S.
นางสาวเพื่องฟุ้ง เครือตราชู อม., ปม., M.A., Ed. D.
เรียบเรียง

พิมพ์ครั้งที่เก้า ๒๐,๐๐๐ เล่ม
พ.ศ. ๒๕๑๒
ปกกระดาษราคาเล่มละ ๓.๐๐ บาท
(ห้ามขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้นี้)
จัดพิมพ์โดยองค์การค้าของคุรุสภา
พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
๕๒ ถนนลาดพร้าว บางกะปิ พระนคร
มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

กองวิชาการ 19 มิ.ย. 2512

กวช 510 น2 8303

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำแบบเรียนเพื่อใช้เป็นหนังสืออ่านวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น เล่ม ๑ ตอน ๑ และเล่ม ๑ ตอน ๒ สำหรับชั้นประถมปีที่ ๑ ขึ้น กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้.

ประกาศ ณ วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๐๒

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หนังสือแบบสอนอ่านวิชาวิทยาศาสตร์เบื้องต้น เล่ม ๑ ตอน ๑ และเล่ม ๑ ตอน ๒ นี้ กรมวิชาการได้มอบหมายให้นายบุญถึน อัตถากร และนางสาวเพื่องฟุ้ง เครือตราชู เรียบเรียงขึ้นตามแนวการประถมศึกษาปัจจุบัน หนังสือนี้เรียบเรียงขึ้นเพื่อใช้เป็นหนังสือแบบสอนอ่านของเด็กในทางวิทยาศาสตร์เบื้องต้นสำหรับชั้นประถมปีที่ ๑

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

บัญชีเรื่อง

	หน้า
ลออและนางไฝ	๑
เกษมและนางแดง	๗
สิ่งมีชีวิต — — สัตว์	๑๔
สิ่งมีชีวิต — — พืช	๓๐
สิ่งไม่มีชีวิต	๓๓
สัตว์ใหญ่ สัตว์เล็ก	๓๘
แม่สัตว์ ลูกสัตว์	๔๐
แม่กบ ลูกกบ	๔๑
แม่ผีเสื้อ ลูกผีเสื้อ	๔๓
แม่เต่า ลูกเต่า	๔๕
แม่นกกระจิบ ลูกนกกระจิบ	๔๗

	หน้า
แม่ช้าง ลูกช้าง	๔๙
บ้านของสัตว์ บ้านของเรา	๕๑
แมวจับหนู	๕๕
หมานำทางคนตาบอด	๕๘
นกพิราบ	๖๑
กระต่าย	๖๓
หนูตะเภา	๖๕
ไก่	๖๗
หมู	๖๙
แพะ	๗๑
ปลาสลิด	๗๔

	หน้า
พืชมีมากมาย	๗๗
กล้วย	๘๐
มะละกอ	๘๒
มะม่วง	๘๓
ส้ม	๘๕
สับปะรด	๘๗
ทุเรียน	๘๙
ผัก	๙๒
ผักกาด	๙๓
กะหล่ำปลี	๙๕

	หน้า
มะเขือเทศ	๙๗
ถั่ว	๙๙
ข้าวโพด	๑๐๒
ดอกไม้	๑๐๕
ดอกพุทธชาด	๑๐๖
ดอกมะลิ	๑๐๘
ดอกซ่อนกลีบ	๑๑๐
ดอกบานบุรี	๑๑๑
ดอกเฟื่องฟ้า	๑๑๓
ดอกกุหลาบ	๑๑๕

ลอย และ นาง ไฝ

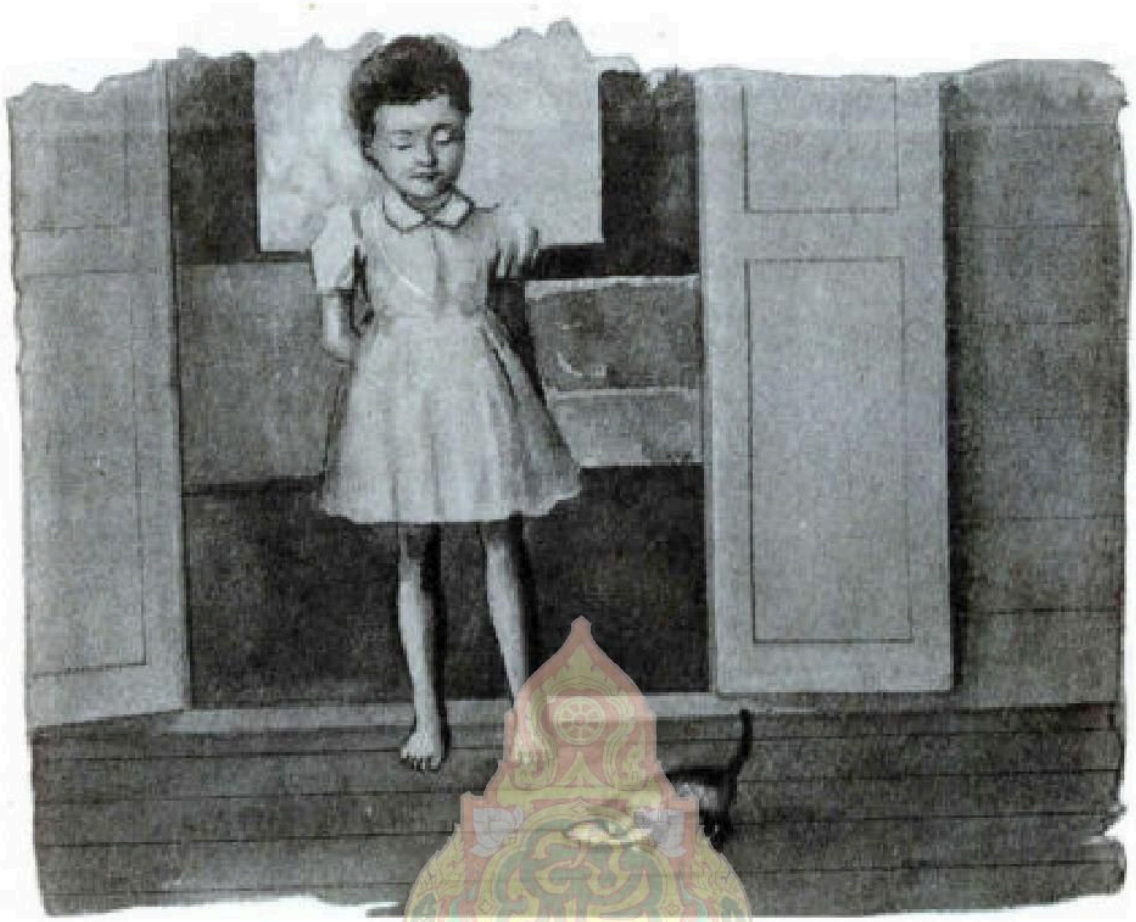

นาง ไผ กิน นม

ลออ เล่น กับ นาง ไฝ

นาง ไฝ วิ่ง ไป วิ่ง มา

นาง ไฝ ของ ลอย โต ขึ้น ทุก วัน

นาง ไฝ ของ ลอย โต ขึ้น มาก

เจ้า จุด อยู่ บ้าน ใกล้ ใกล้ บ้าน นาง ไฝ

เจ้า จุด กับ นาง ไฝ ชอบ กัน มาก

ลออ ดีใจ มาก

ลออ ได้ ลูก แมว เล็ก เล็ก สาม ตัว

นาง ไผ เป็น แม่

เจ้า จุด เป็น พ่อ

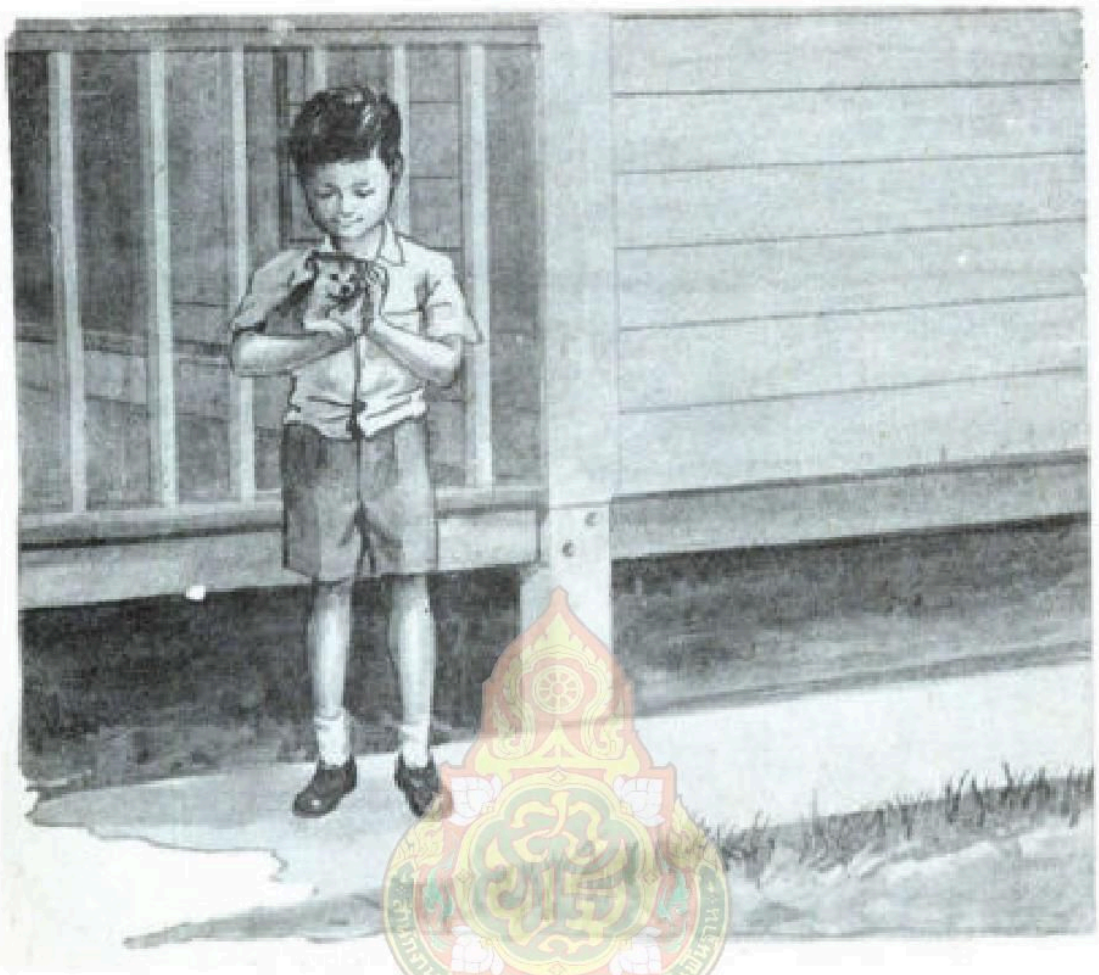

เกษม รัก นาง แดง มาก

ลำดวน ก็ รัก นาง แดง

พ่อ และ แม่ ของ เกษม ก็ รัก นาง แดง

เกษม ให้ นาง แดง กิน ข้าว ทุก วัน

ลำดวน ให้ นาง แดง กิน น้ำ ทุก วัน

นาง แดง โต ขึ้น ทุก วัน

นาง แดง โต ขึ้น มาก

นาง แดง ชอบ วิ่ง ไล่ เกษม

ลำดวน ก็ ชอบ ให้ นาง แดง วิ่ง ไล่

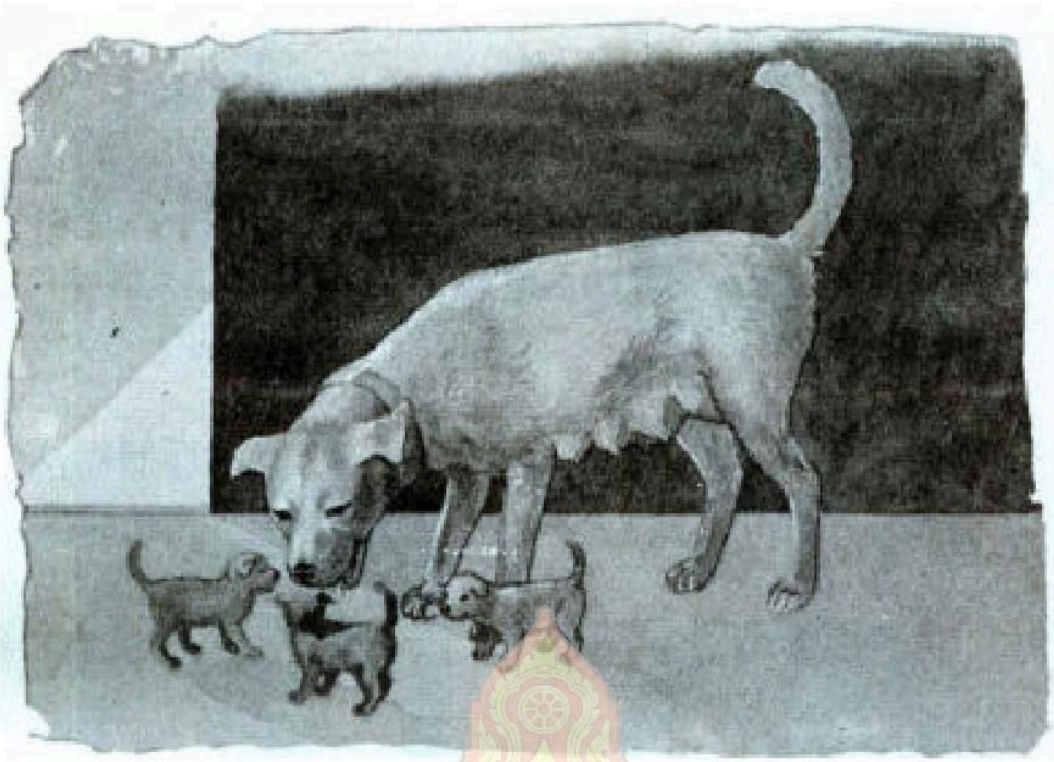

ลำดวน และ เกษม ดีใจ มาก

เขา ได้ ลูก หมา ตัว เล็ก เล็ก อีก หนึ่ง สอง สาม ตัว

เจ้า ตุบ เป็น พ่อ

นาง แดง เป็น แม่

ควาย กิน หญ้า

ช้าง กิน หญ้า

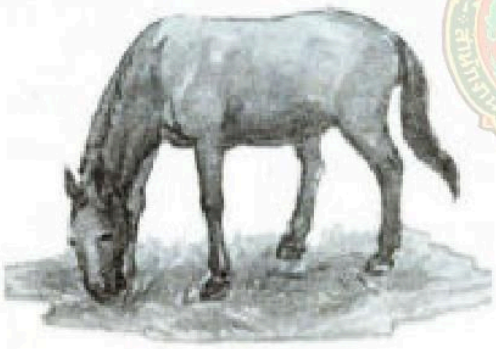

ม้า — —

เสือ — เนื้อ

กระต่าย กิน ผักกาด

นก — แมลง

ควาย ช้าง ม้า เสือ และ นก กิน อาหาร

มัน กิน น้ำ ด้วย

เธอ รู้จัก อะไร อีก ที่ กิน อาหาร และ กิน น้ำ

เสือ วิ่ง

ม้า เดิน

ควาย วิ่ง

ห้องสมุดกระทรวงศึกษาธิการ

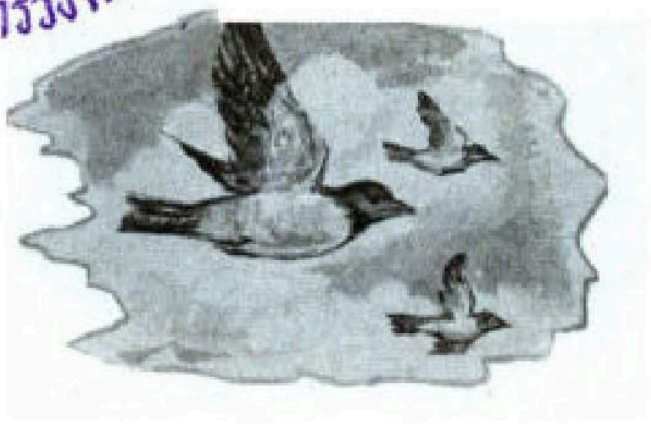

นก บิน

กระต่าย กระโดด

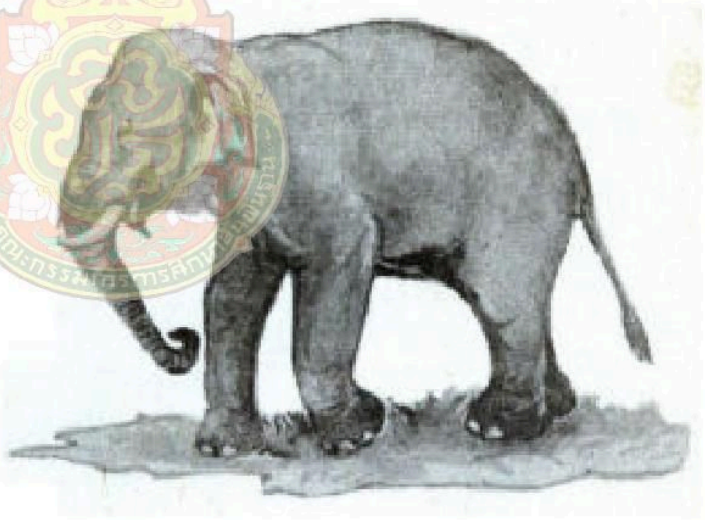

ช้าง เดิน

เธอ รู้จัก อะไร อีก ที่ เดิน ก็ ได้ วิ่ง ก็ ได้ และ บิน ก็ ได้ ด้วย

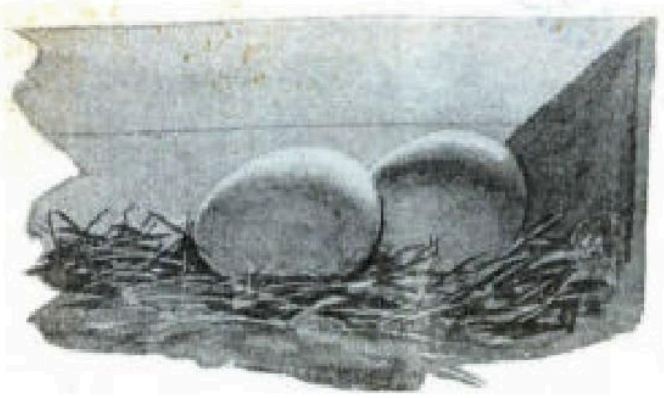

ไข่ ไก่

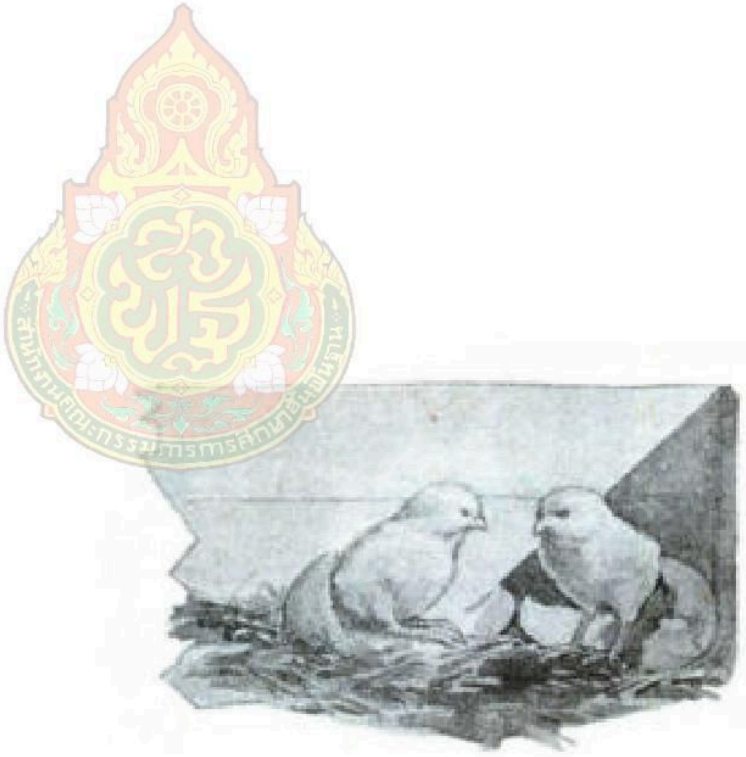

ไข่ ไก่ ฟัก ออก เป็น ลูกไก่ ตัว เล็ก เล็ก

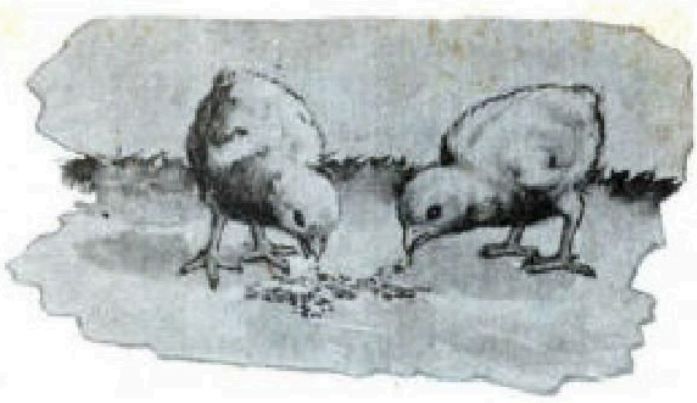

ลูก ไก่ กิน รำข้าว

ลูก ไก่ โต ขึ้น

เธอ รู้จัก อะไร อีก ที่ กิน อาหาร แล้ว โต ขึ้น โต ขึ้น

ลำดวน เกษม กับ พ่อ และ แม่

แม่ ม้า และ ลูก ม้า

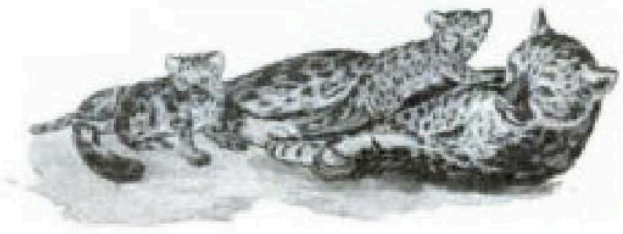

แม่ เสือ และ ลูก เสือ

แม่ ควาย และ ลูก ควาย

แม่ กระต่าย และ — กระต่าย

แม่ นก และ — นก

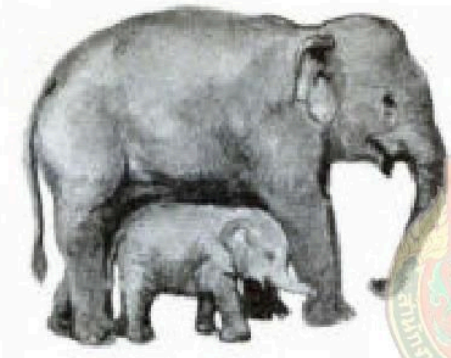

แม่ ช้าง และ — ช้าง

แม่ ม้า แม่ เสือ แม่ ควาย แม่ กระต่าย
แม่ นก และ แม่ ช้าง มี ลูก กี่ ตัว
เธอ รู้จัก อะไร อีก ที่ มี ลูก ตัว เล็ก เล็ก
มัน มี ลูก ตัว เล็ก เล็ก กี่ ตัว

แมว หมา ไก่ มี ชีวิต

ช้าง เสือ ควาย มี ชีวิต

นก และ กระต่าย ก็ มี ชีวิต

เขา เรียก สิ่ง มี ชีวิต พวก นี้ ว่า สัตว์

ลออ เกษม ลำดวน พ่อ และ แม่ ก็ มี ชีวิต

ลออ เกษม ลำดวน พ่อ และ แม่ เป็น คน

คน ก็ เป็น สัตว์ ชนิด หนึ่ง

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

แมว หมา ไก่ หายใจ

ช้าง เสือ ควาย ม้า หายใจ

นก และ กระต่าย ก็ หายใจ

ลอง เกษม ลำดวน พ่อ และ แม่ ก็ หายใจ

แมว หมา ไก่ กิน อาหาร

ช้าง เสือ ควาย ม้า กิน อาหาร

นก และ กระต่าย ก็ กิน อาหาร

มัน กิน น้ำ ด้วย

มัน จึง โต ขึ้น

มัน จึง เดิน วิ่ง กระโดด หรือ บิน ไป มา ได้

มัน ร้อง เสียง ดัง ดัง ก็ ได้

มัน มี ลูก ตัว เล็ก เล็ก ด้วย

ลออ ลำดวน เกษม ก็ ชอบ กิน ขนม มาก

เขา ชอบ กระโดด และ วิ่ง ไล่ กัน ด้วย

บางที ก็ ชอบ ตะโกน เสียง ดัง ดัง

พ่อ และ แม่ รัก ลำดวน เกษม และ ลออ มาก

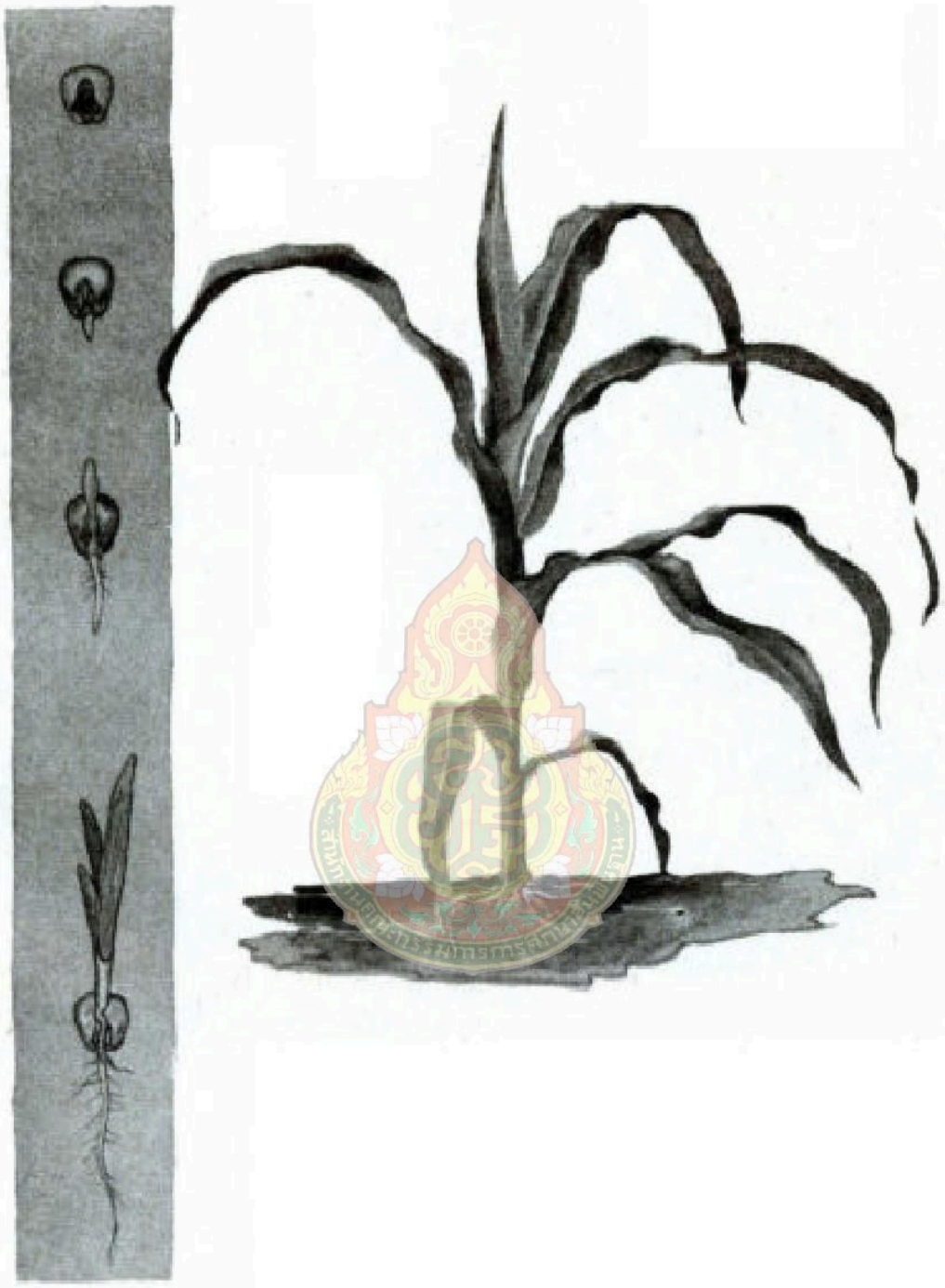

ข้าวโพด ต้น เล็ก เล็ก งอก จาก เมล็ด

ต้น ข้าวโพด กิน อาหาร

ราก ของ ต้น
ข้าวโพด ดูด น้ำ และ
อาหาร จาก ดิน

ใบ ของ ต้น
ข้าวโพด ดูด อากาศ
และ แสงแดด

ต้น ข้าวโพด โต
ขึ้น ทุก วัน

ไม่ ช้า ต้น
ข้าวโพด ก็ มี ดอก
มี เมล็ด ให้ เรา ปลูก
เป็น ข้าวโพด ต้น
เล็ก เล็ก อีก

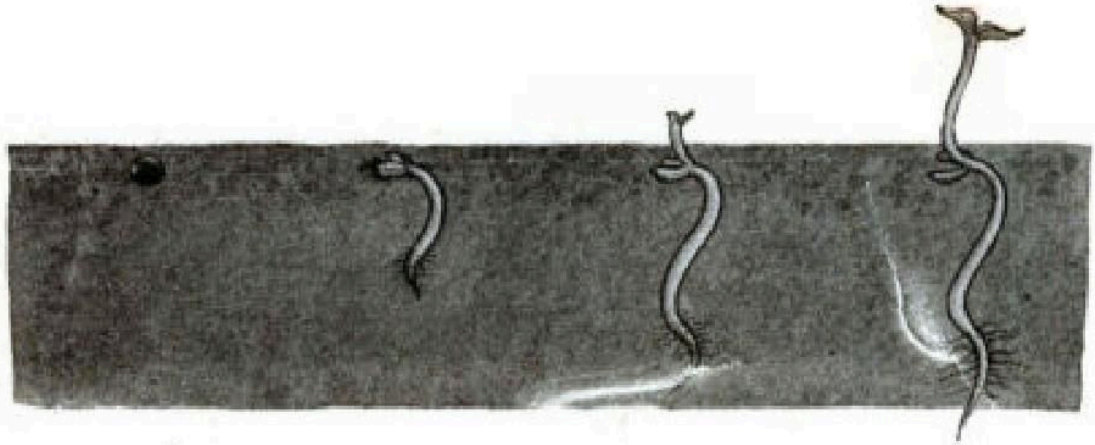

ถั่ว ต้น เล็ก เล็ก งอก จาก เมล็ด

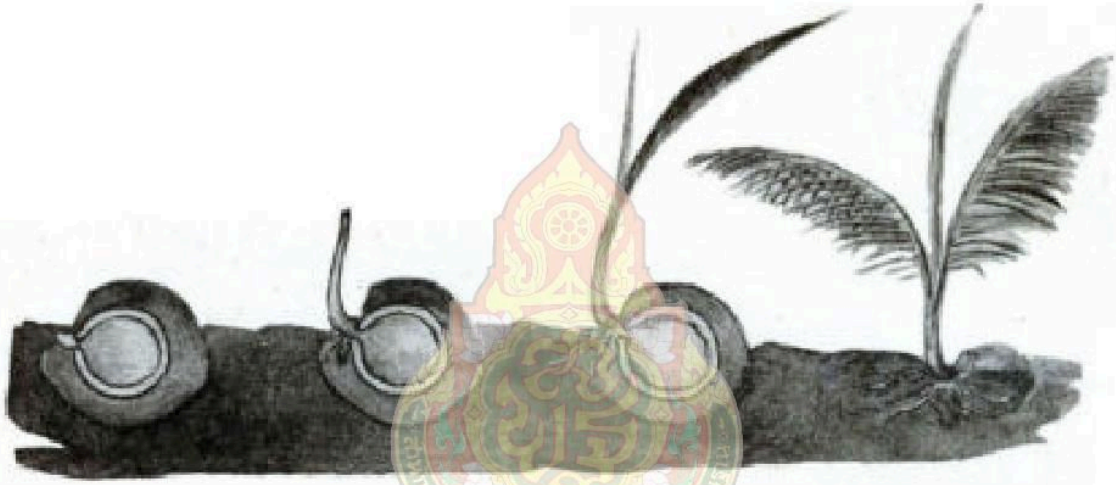

มะพร้าว ต้น เล็ก เล็ก งอก จาก ผล

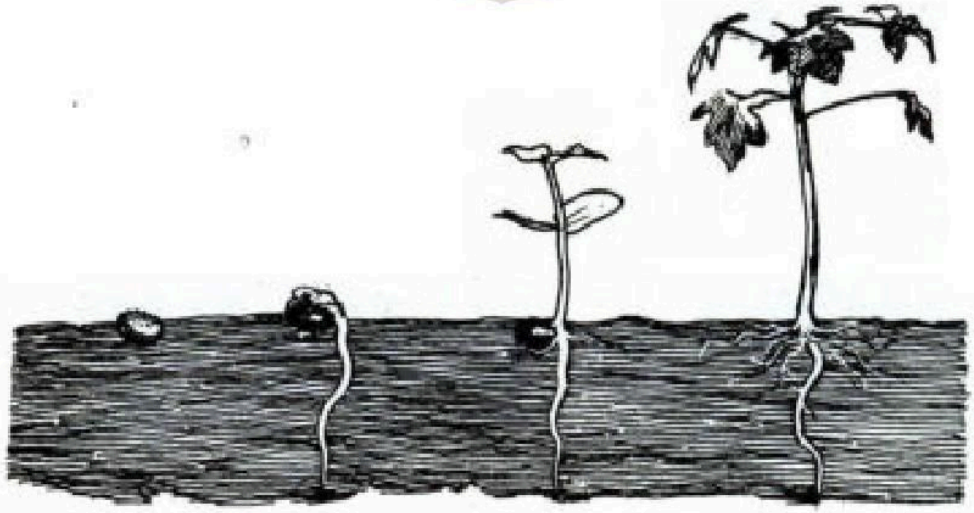

มะละกอ ต้น เล็ก เล็ก งอก จาก เมล็ด

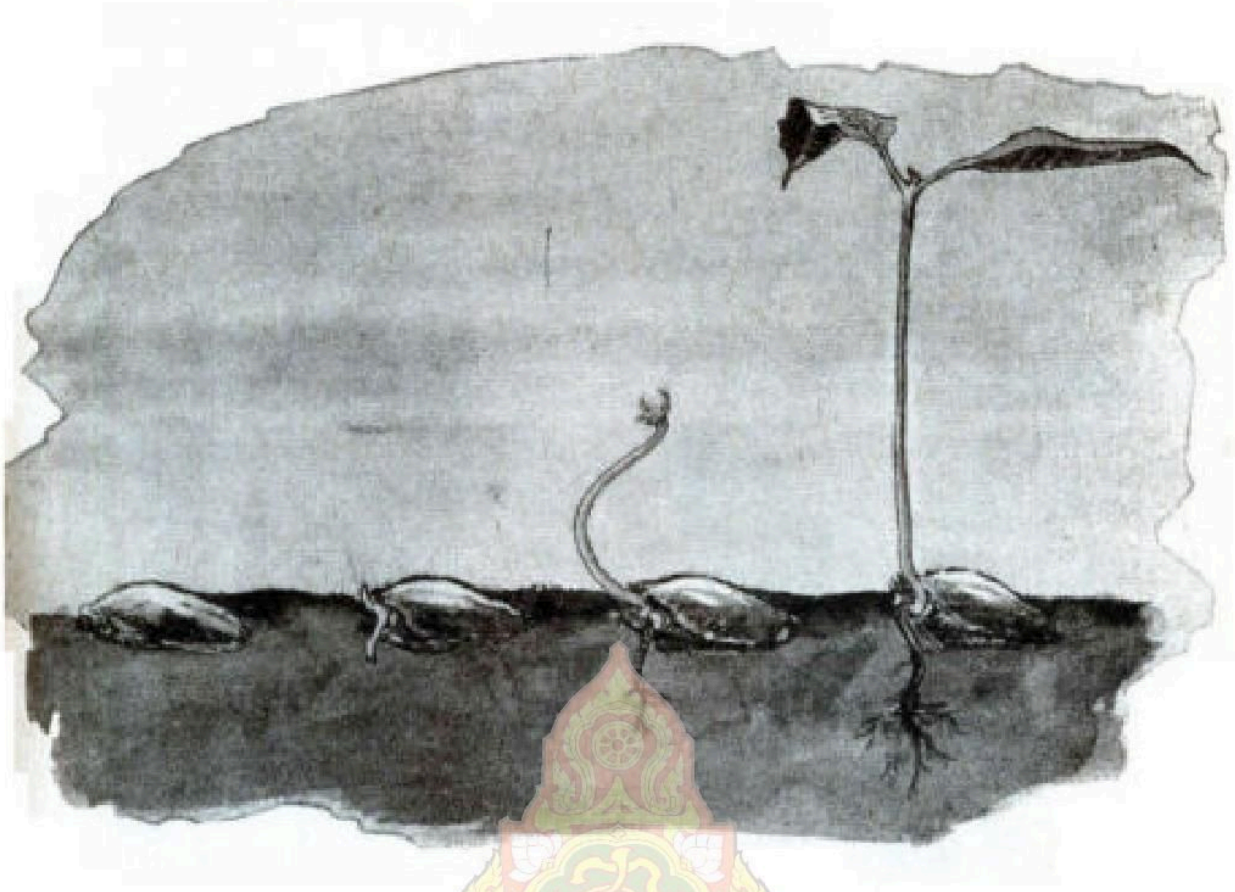

มะม่วง ต้น เล็ก เล็ก งอก จาก เมล็ด

เรา ใช้ — ถั่ว มะพร้าว มะละกอ และ มะม่วง ปลูก เป็น ต้น เล็ก เล็ก

เธอ ใช้ เมล็ด ปลูก เป็น ต้น อะไร อีก บ้าง

ราก ของ ต้น ถั่ว ดูด น้ำ
และ อาหาร จาก ดิน

ใบ ของ ต้น ถั่ว ดูด
อากาศ และ แสงแดด

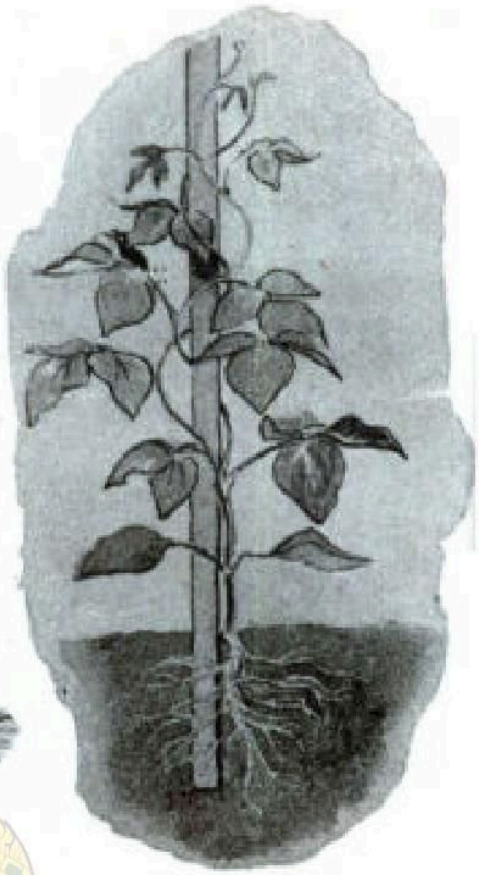

ราก ของ ต้น มะพร้าว ดูด — และ — จาก ดิน
ใบ ของ ต้น มะพร้าว ดูด — —

เธอ รู้จัก ต้น อะไร อีก บ้าง ที่ ราก และ ใบ
ของ มัน ดูด — —

ราก ของ ต้น
มะละกอ ดูด — และ —
จาก ดิน

ใบ ของ ต้น มะละกอ
ดูด — และ —

ราก ของ ต้น มะม่วง
ดูด — และ — จาก ดิน

ใบ ของ ต้น มะม่วง
ดูด — และ —

ราก ไม้ ดูด น้ำ และ
อาหาร จาก ดิน

ใบ ไม้ ดูด อากาศ
และ แสงแดด

ต้น ถั่ว เติบ โต มี ดอก
มี เมล็ด ให้ เรา ปลูก เป็น
ถั่ว ต้น เล็ก เล็ก ต่อ ไป

ต้น มะพร้าว
เติบ โต มี ดอก หรือ
จั่น มี ผล ให้ เรา ปลูก
เป็น — ต้น เล็ก เล็ก
ต่อ ไป

ต้น มะละกอ เตีย โต
มี ดอก มี เมล็ด ให้ เรา
ปลูก เป็น — ต้น เล็ก เล็ก
ต่อ ไป

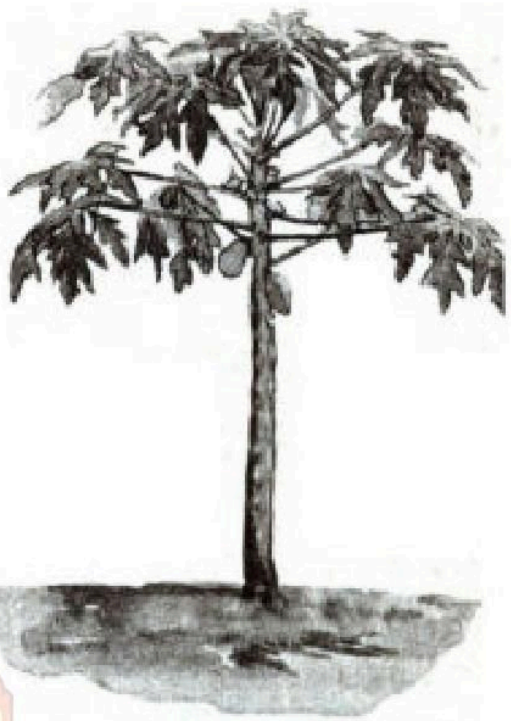

ต้น มะม่วง เตีย โต
มี ดอก มี เมล็ด ให้ เรา
ปลูก เป็น — ต้น เล็ก
เล็ก ต่อ ไป

ต้น ข้าวโพด และ ต้น ถั่ว เป็น สิ่ง มี ชีวิต

ต้น มะพร้าว และ ต้น มะละกอ ก็ เป็น สิ่ง มี ชีวิต

ต้น มะม่วง ก็ เป็น สิ่ง มี ชีวิต

เรา เรียก สิ่ง มี ชีวิต พวก นี้ ว่า พืช

ราก ของ ต้น ข้าวโพด และ ราก ของ ต้น ถั่ว ดูด น้ำ และ อาหาร จาก ดิน

ราก ของ ต้น มะพร้าว และ ราก ของ ต้น มะละกอ ดูด น้ำ และ อาหาร จาก ดิน

ราก ของ ต้น มะม่วง ถึ ดูด น้ำ และ อาหาร จาก ดิน

ใบ ของ ต้น ข้าวโพด และ ใบ ของ ต้น ถั่ว ดูด อากาศ และ แสงแดด

ใบ ของ ต้น มะพร้าว และ ใบ ของ ต้น มะละกอ ดูด อากาศ และ แสงแดด

ใบ ของ ต้น มะม่วง ถึ ดูด อากาศ และ แสงแดด

ต้น ข้าวโพด และ ต้น ถั่ว เติบ โต มี ดอก มี เมล็ด ให้ ปลูก เป็น ข้าวโพด และ ถั่ว ต้น เล็ก เล็ก ต่อ ไป

ต้น มะพร้าว และ ต้น มะละกอ เติบ โต มี ดอก มี เมล็ด ให้ ปลูก เป็น มะพร้าว และ มะละกอ ต้น เล็ก เล็ก ต่อ ไป

ต้น มะม่วง ก็ เติบ โต มี ดอก มี เมล็ด ให้ ปลูก เป็น มะม่วง ต้น เล็ก เล็ก ต่อ ไป

เธอ รู้จัก ต้น อะไร อีก บ้าง ที่ มี เมล็ด ให้ ปลูก เป็น ต้น เล็ก เล็ก ต่อ ไป

ลำดวน และ ลออ ชอบ เล่น หมาก เก็บ

ก้อนหิน ที่ ลำดวน และ ลออ เล่น กิน อาหาร ไม่ ได้

ก้อนหิน หาย ใจ ก็ ไม่ ได้

ก้อนหิน มี ลูก มี หลาน ก็ ไม่ ได้

ก้อนหิน เป็น สิ่ง ไม่ มี ชีวิต

หม้อ กิน อาหาร ไม่ ได้

มีด กิน อาหาร ไม่ ได้

จอบ กิน อาหาร ไม่ ได้

กระป๋อง กิน อาหาร ไม่ ได้

หม้อ มีด จอบ และ กระป๋อง ไม่ กิน อาหาร และ มัน ไม่ เติบ โต

หม้อ มีด จอบ และ กระป๋อง ไม่ มี ชีวิต

เธอ รู้จัก อะไร อีก บ้าง ที่ ไม่ กิน อาหาร และ ไม่ เติบ โต และ ไม่ มี ชีวิต

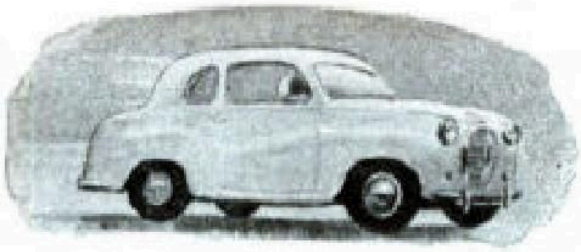

รถยนต์ วิ่ง ช้า ช้า

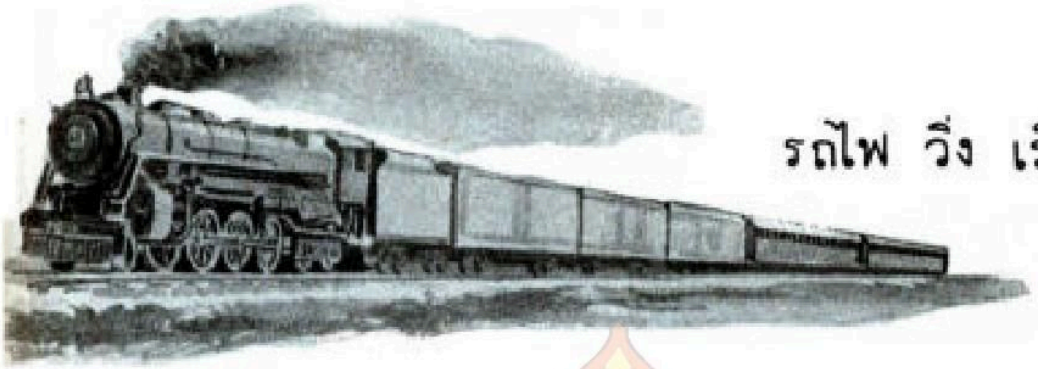

รถไฟ วิ่ง เร็ว มาก

น้ำ ไหล เร็ว ก็ ได้
น้ำ ไหล ช้า ก็ ได้
เหมือน กัน

รถยนต์ รถไฟ และ น้ำ เคลื่อน ที่ ได้ แต่ ไม่ มี ชีวิต

เธอ รู้จัก อะไร อีก บ้าง ที่ เคลื่อน ที่ ได้ แต่ ไม่ มี ชีวิต

ลออ มี ทั้ง สิ่ง ไม่ มี ชีวิต และ สิ่ง มี ชีวิต

เธอ รู้ ไหม อะไร ไม่ มี ชีวิต และ อะไร มี ชีวิต

หม้อ มีด จอบ กระบ่อง รถยนต์ รถไฟ และ น้ำ กิน อาหาร ไม่ ได้

หม้อ มีด จอบ กระบ่อง รถยนต์ รถไฟ และ น้ำ หายใจ ก็ ไม่ ได้

หม้อ มีด จอบ กระบ่อง รถยนต์ รถไฟ และ น้ำ มี ลูก มี หลาน ก็ ไม่ ได้ เหมือน กัน

หม้อ มีด จอบ กระบ่อง รถยนต์ รถไฟ และ น้ำ ไม่ มี ชีวิต

ที่ โรงเรียน เธอ มี อะไร บ้าง ที่ ไม่ มี ชีวิต และ อะไร บ้าง ที่ มี ชีวิต

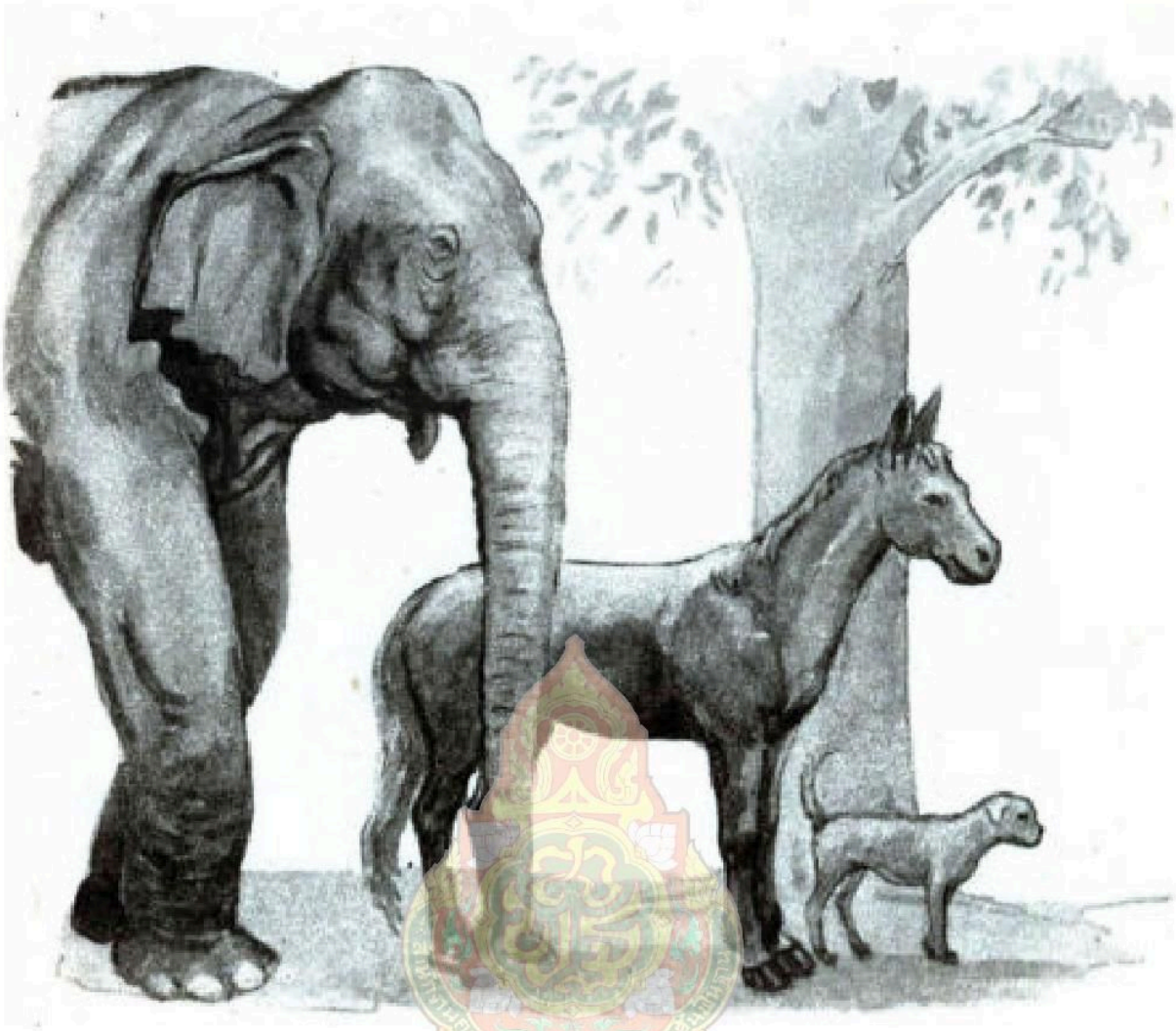

สัตว์ ใหญ่ สัตว์ เล็ก

สัตว์ มี อยู่ มาก

สัตว์ บาง ชนิด ตัว ใหญ่ ใหญ่ มาก แม้เธอ อุ้ม ก็ ไม่ ไหว

ช้าง เป็น สัตว์ ที่ ใหญ่ มาก

เธอ ช่วย กัน อุ้ม ตั้ง สิบ คน ก็ อุ้ม ไม่ ไหว ตั้ง ยี่สิบ คน ก็ คง อุ้ม ไม่ ไหว เหมือน กัน

ยุง และ แมลงวัน ตัว เล็ก มาก

สัตว์ บาง ชนิด ตัว เล็ก กว่า ยุง และ แมลงวัน ตัว มัน เล็ก มาก เล็ก จน เธอ มอง แทบ ไม่ เห็น

สัตว์ ต่าง ต่าง กิน อาหาร เลี้ยง ลูก และ มี ที่ อยู่ ต่าง ต่าง กัน

แม่ สัตว์ และ ลูก สัตว์

ลูก สัตว์ ทุก ชนิด มี พ่อ แม่

สัตว์ บาง ชนิด เลี้ยง ดู ลูก จน ลูก โต และ หา อาหาร กิน เอง ได้

สัตว์ บาง ชนิด ไม่ เคย เห็น ลูก ของ มัน เลย ลูก น้อย น้อย ก็ ไม่ เคย เห็น หน้า พ่อ และ แม่ เลย เหมือน กัน

แม่ กบ ลูก กบ

เธอ บาง คน อาจ ไม่ ทราบ ว่า นี่ คือ แม่ กบ และ ลูก กบ

แม่ กบ ออก ไข่ แล้ว มัน ก็ ทิ้ง ไว้ ใน สระ

เวลา ลูก กบ ตัว น้อย น้อย ออก มา จาก ไข่ มัน ก็ ไม่ เห็น แม่ ของ มัน

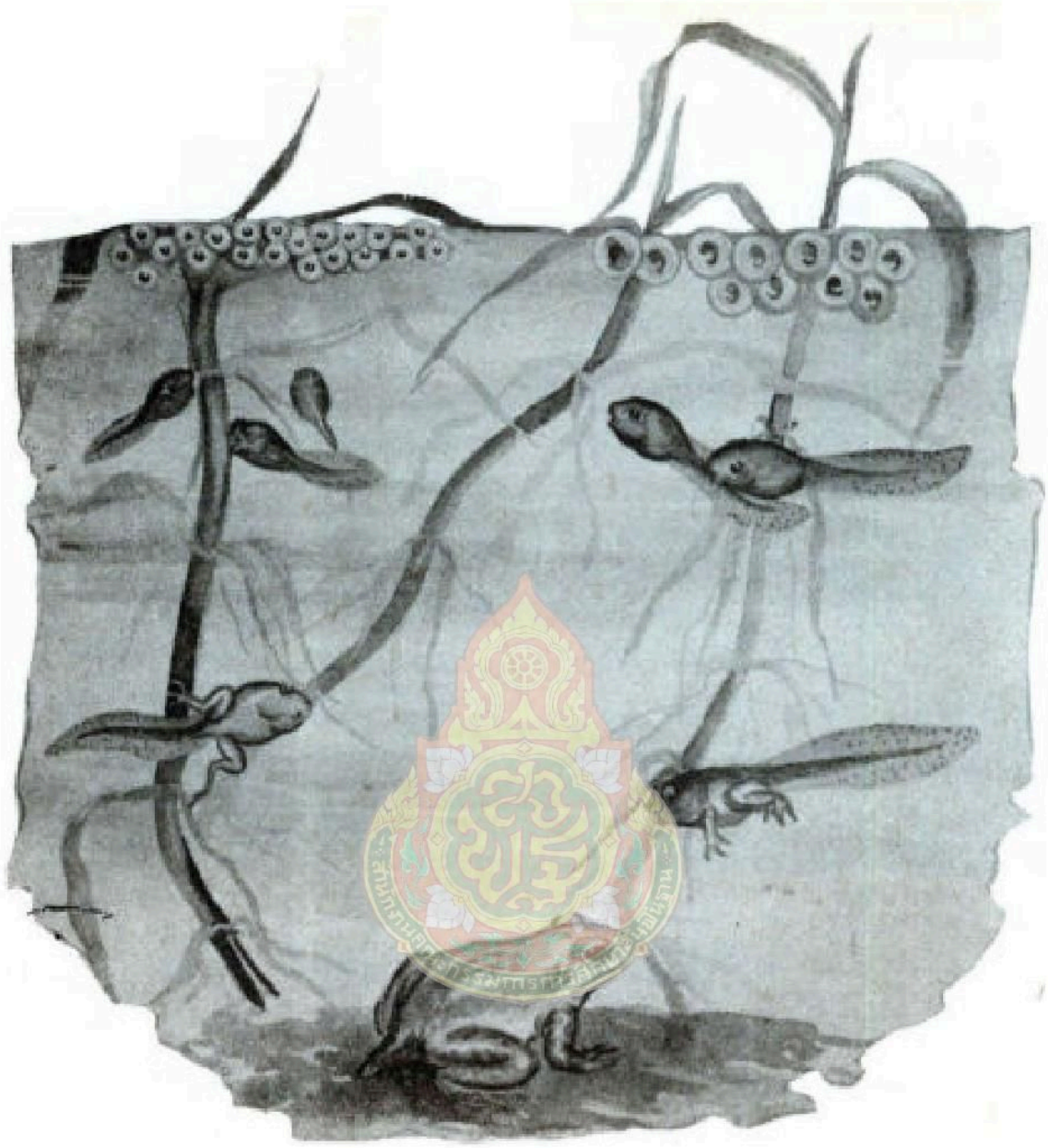

แต่ มัน เก่ง มัน หา อาหาร กิน เอง ได้

ลูก กบ เมื่อ เล็ก เล็ก ไม่ เหมือน กับ แม่ ของ มัน เลย

แต่ ไม่ ช้า มัน จะ โต ขึ้น และ เหมือน กับ แม่

แม่ ผีเสื้อ ลูก ผีเสื้อ

เธอ บาง คน อาจ ไม่ นึก ว่า นี่ คือ ลูก ของ ผีเสื้อ ที่ สวย งาม

แม่ ผีเสื้อ ออก ไข่ ทิ้ง ไว้ ตาม ใบ ไม้ ต้น นั้น บ้าง ต้น นี้ บ้าง

แล้ว ทิ้ง ไป

เวลา ลูก ผีเสื้อ ออก มา จาก ไข่ แม่ ของ มัน กี ไม่ อยู่

มัน กิน ใบ ไม้ ที่ มัน เกาะ อยู่ จน หมด แล้ว กิน ใบ ถัด ถัด ไป อีก

แม่ กี ยัง ไม่ มา เยี่ยม เลย

แม้ เวลา มัน โต และ สวย เหมือน แม่

มัน กี ยัง ไม่ รู้จัก แม่

แม่ เต่า ลูก เต่า

ลูก เต่า ตัว เล็ก เล็ก เหล่านี้ ก็ ไม่ เคย เห็น หน้า แม่ ของ มัน เลย เหมือน กัน

เวลา จะ ไข่ แม่ เต่า คลาน ต้วมเตี้ยม ต้วมเตี้ยม ขึ้น มา บน ตลิ่ง

เมื่อ เห็น ว่า ไม่ มี ใคร มัน จะ ขุด หลุม ใหญ่ ขึ้น และ ไข่ ลง ใน หลุม

หนึ่งปุ่ม สองปุ่ม สามปุ่ม

เธอ จะ ต้อง นับ เรื่อย ไป

เธอ จึง จะ รู้ ว่า แม่ เต่า ตัว นี้ ไข่ ไว้ กี่ ฟอง

เมื่อ ไข่ แล้ว แม่ เต่า กลบ หลุม จน เรียบร้อย แล้ว คลาน กลับ ลง ไป ใน ทะเล

ไม่ ช้า ลูก เต่า ตัว เล็ก เล็ก จะ ดัน เปลือก ไข่ ออก มา และ ชวน กัน ลง ไป หา อาหาร กิน ใน ทะเล ลึก

แม่ นก กระจิบ และ ลูก นก กระจิบ

ลูก นก กระจิบ โชค ดี มาก ผิด กับ ลูก สัตว์ อื่น อื่น ที่ เธอ ทราบ มา แล้ว

แม่ นก กก ไข่ จน พัก ออก เป็น ตัว

เวลา ลูก นก หิว ร้อง จ๊บ จ๊บ จ๊บ

แม่ นก ก็ ไป คาบ หนอน มา ป้อน ให้

พ่อ นก ก็ รัก ลูก น้อย มาก เหมือน กัน

มัน ช่วย แม่ นก กก ไข่ และ ป้อน หนอน ให้ ลูก ด้วย

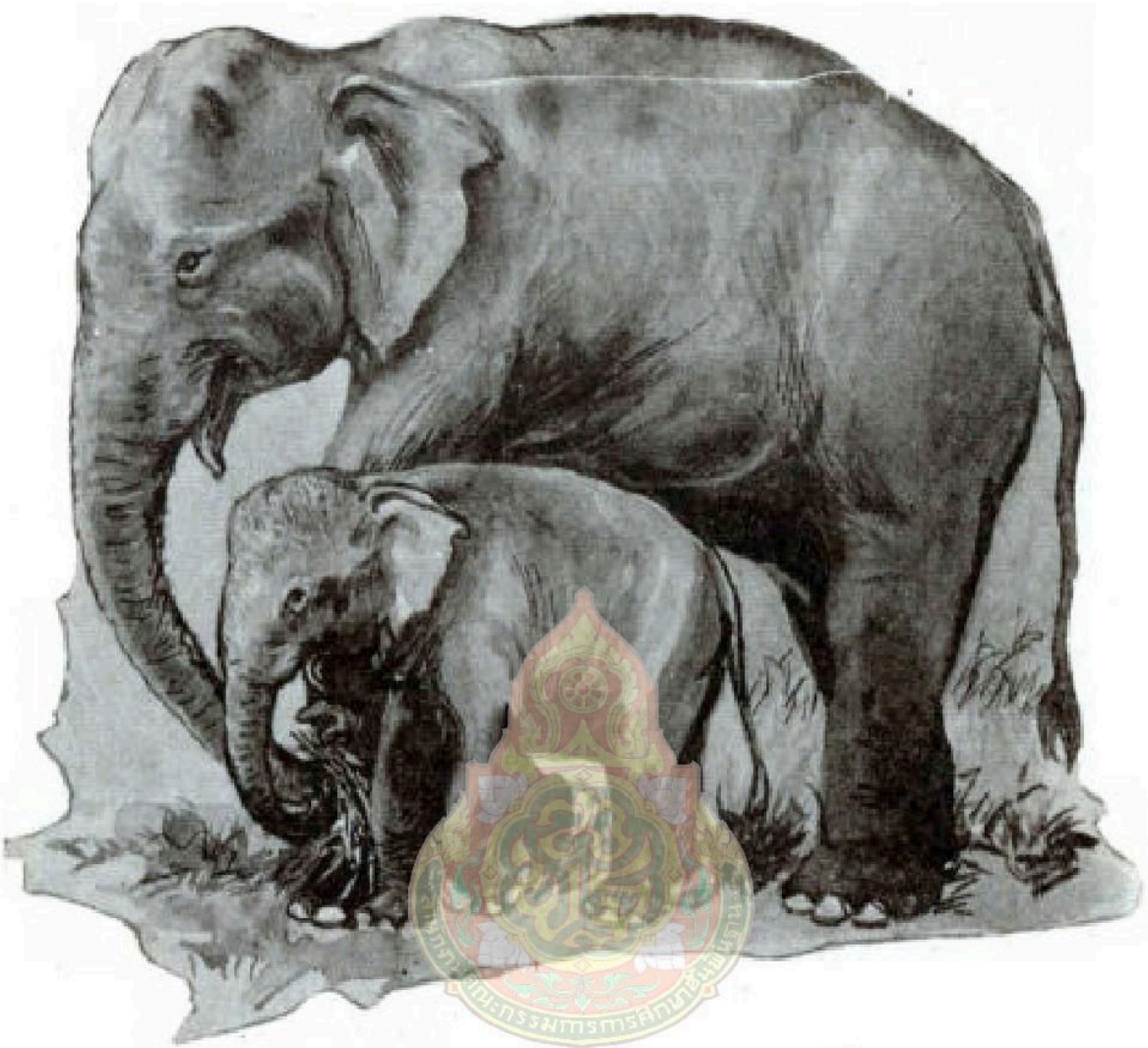

แม่ช้าง ลูกช้าง

ลูก ช้าง ก็ โซค ดี มาก

แม่ ทั้ง รัก ทั้ง ห่วง

เวลา เดิน ไป กลาง ป่า แม่ ให้ ลูก เดิน ข้าง หน้า และ เวลา จะ ให้ เลี้ยว ไป ทาง ซ้าย หรือ เลี้ยว ไป ทาง ขวา ก็ ใช้ งวง ต้อน

ถ้า ลูก ช้าง เดิน ช้า แม่ ก็ จะ ใช้ งวง กระตุ้น

ลูก ช้าง เดิน ท่า ทาง สง่า น่า รัก น่า เอ็นดู

เวลา เห็น อะไร แปลก แปลก มัน จะ หยุด มอง เหมือน เด็ก เล็ก เล็ก

เวลา ตกใจ ก็ จะ วิ่ง เข้า ไป ซุก อยู่ ใต้ ท้อง แม่

เวลา มัน เหนื่อย ขี้เกียจ เดิน มัน จะ พัน งวง เข้า กับ หาง แม่ ให้ แม่ ลาก ไป

เธอ รู้ ไหม ว่า ลูก ช้าง ใช้ อะไร ดูด นม แม่

บ้าน ของ สัตว บ้าน ของ เรา

มดไฟ ทำ รัง อยู่ ใน ดิน

ปลวก ก็ ทำ รัง อยู่ ใน ดิน

กระต่าย ก็ ขุด รู ให้ ลูก อยู่ ใน ดิน เหมือน กัน

นก กระจิบ ที่ ร้อง จ๊บ จ๊บ จ๊บ ทำ รัง ให้ ลูก อยู่ บน ต้น ไม้

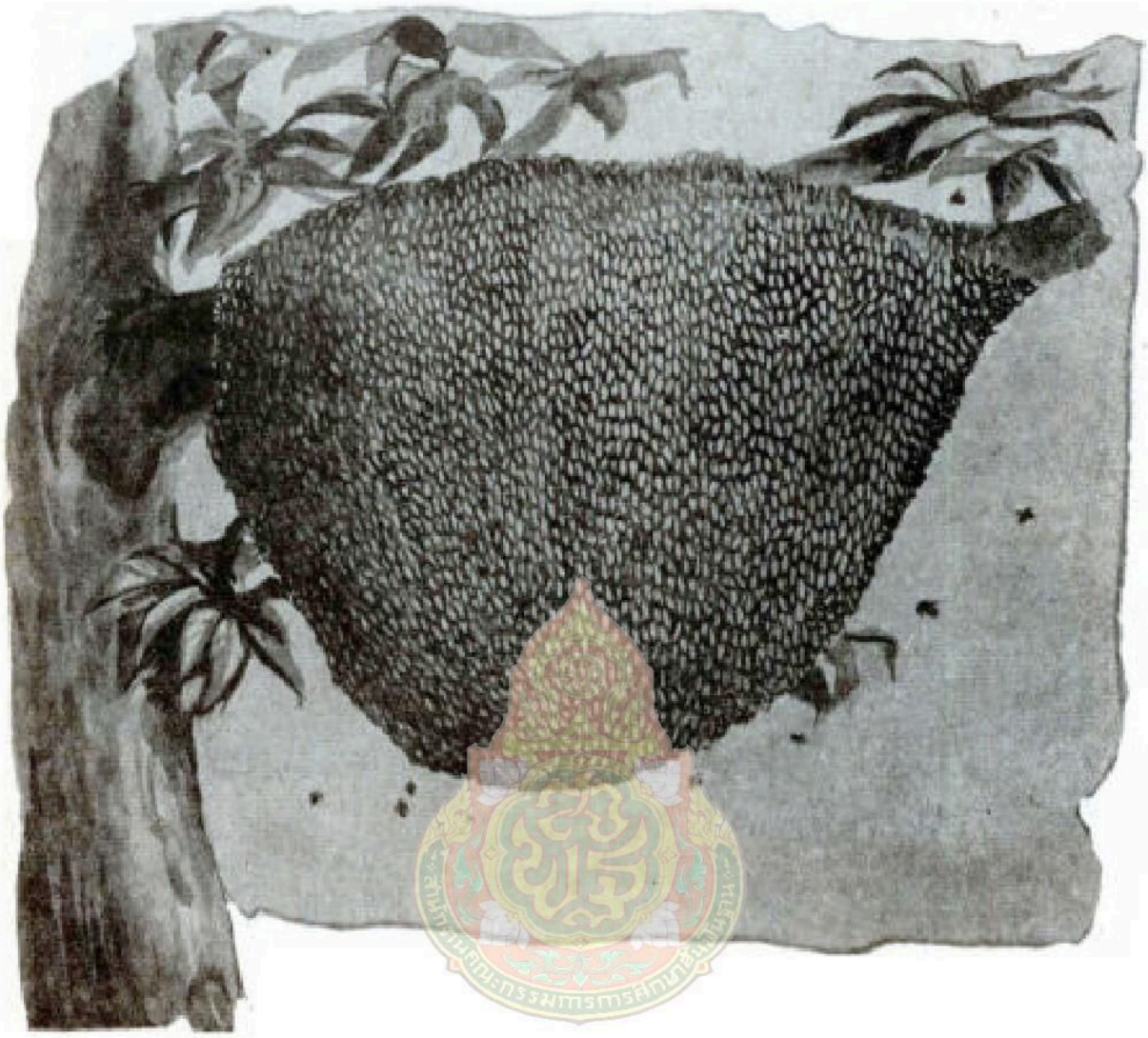

ผึ้ง กี ทำ รัง อยู่ บน ต้น ไม้ เหมือน กัน

สัตว์ อื่น อื่น หลาย ชนิด ทำ รัง อยู่ บน พื้น ดิน

รัง ของ สัตว์ บัง แดด บัง ฝน ให้ มัน

และ ป้อง กัน ลูก อ่อน ไม่ ให้ สัตว์ อื่น อื่น ทำ ร้าย

บ้าน ของ เรา กี บัง แดด บัง ฝน ให้ เรา และ ป้อง กัน เรา ไม่ ให้ เป็น อันตราย

ใน บ้าน เรา กิน นอน และ ทำ งาน ด้วย ความสุข

เธอ อยาก จะ เลี้ยง สัตว์ อะไร ถ้า พ่อ หรือ แม่ ให้ เธอ เลี้ยง สัตว์ สัก ตัว หนึ่ง เธอ คิด ว่า เธอ อยาก จะ เลี้ยง หมา แมว หรือ นก หรือ กระต่าย หรือ อะไร

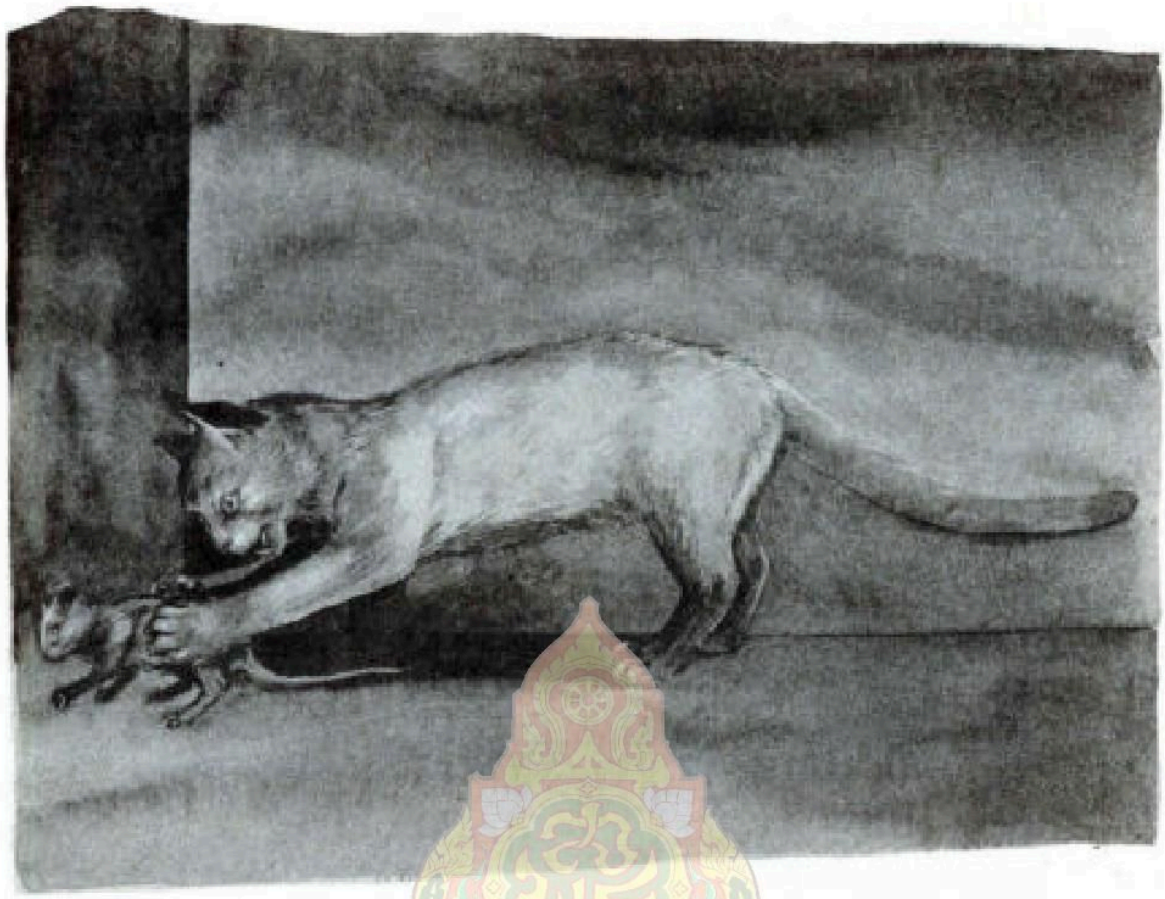

แมว จับ หนู

“ดู ซิ จ๊ะ แม่ เจ้า ไฝ จับ หนู มา กิน อีก แล้ว ลอย บอก แม่

แมว จับ หนู เก่ง

มัน ชอบ จับ จิ้งจก และ แมลง อื่น อื่น ด้วย

มัน ชอบ กิน เนื้อ แทบ ทุก ชนิด

มัน ชอบ กิน ข้าว คลุก ปลา ย่าง

มัน กิน น้ำ ที่ สะอาด ด้วย ทุก วัน

เวลา เกิด ใหม่ ใหม่ ลูก แมว ตา ก็ ไม่ ลืม ยืน ก็ ไม่ ได้ มัน ทำ อะไร ไม่ ได้ เลย

แม่ แมว ไม่ ชอบ ให้ เด็ก เด็ก รังแก ลูก รัก ของ มัน

บาง ที มัน คาบ ลูก ไป ซุก ไว้ ใน รัง ถ่าน

บาง ที มัน ซุก ลูก ไว้ ใน ลิ้นชัก โต๊ะ

แมว เป็น สัตว์ ที่ สะอาด มาก

เวลา กิน อาหาร แล้ว มัน ใช้ ขา หน้า ทั้ง สอง ขา เช็ด ปาก จน สะอาด

แมว อาบ น้ำ เอง ก็ ได้

เธอ รู้ ไหม ว่า แมว อาบ น้ำ อย่างไร

หมา นำ ทาง คน ตา บอด

เกษม พูด กับ หมา ของ เขา "นั่ง นั่ง นางแดง"

หมา โดย มาก ฉลาด

เธอ หัด ให้ มัน นั่ง ก็ ได้

เธอ หัด ให้ มัน คาบ หนังสือ ให้ เธอ ก็ ได้

บาง แห่ง เขา หัด ให้ หมา นำ ทาง คน ตา บอด ก็ ได้

เวลา จะ นำ เจ้าของ ตา บอด ข้าม ถนน เมื่อ เห็น ไฟ แดง มัน ก็ หยุด พอ ไฟ เขียว มัน จึง จะ นำ ข้าม ไป

ลูก หมา เล็ก เล็ก ซน มาก ชอบ กัด รองเท้า เป็น ที่ หนึ่ง

ผ้า มัน ก็ ชอบ กัด

ถ้า เธอ เห็น ผ้า ตก จาก ราว จง รีบ เก็บ ขึ้น เสีย

หมา เฝ้า บ้าน ก็ เก่ง

เวลา ใคร เข้า มา ใน บ้าน มัน ก็ เห่า บ๊อก บ๊อก

หมา ชอบ กิน เนื้อ ทั้ง ดิบ และ สุก

ผัก มัน ก็ กิน

ข้าว คลุก ปลา ทู มัน ก็ กิน

มัน ชอบ แทะ กระดูก วัว และ กระดูก หมู

มัน ชอบ อาบ น้ำ ว่าย น้ำ เล่น มัน ก็ ชอบ แต่ มัน ไม่ ชอบ ให้ น้ำ เข้า หู เข้า จมูก หรือ เข้า ลูกตา

เธอ รู้ ไหม มี อะไร อีก ที่ หมา ไม่ ชอบ

นก พิราบ

อุไร พูด กับ พ่อ “ดู นก พิราบ ตัว นั้น ซิ จ๊ะ พ่อ สี ขาว สวย จริง”

นก พิราบ มี หลาย สี สี ขาว ก็ มี สี เทา อ่อน ก็ มี

สี น้ำตาล อ่อน ก็ มี

นก พิราบ ชอบ กิน ข้าวเปลือก และ ถั่ว เขียว

ถ้า เธอ อยาก จะ เลี้ยง นก พิราบ อย่า ลืม ว่า มัน ชอบ ดื่ม น้ำ สะอาด และ นอน ใน กรง ที่ สะอาด ด้วย

ถ้า เธอ ปล่อย ให้ มัน บิน ไป เที่ยว และ ออก กำลัง บ้าง มัน จะ ชอบ มาก

เธอ จะ หัด ให้ มัน จิก ถั่ว เขียว จาก มือ ก็ ได้

เธอ จะ หัด ให้ มัน เกาะ แขน หรือ บ่า เธอ ก็ ได้

มี อะไร อีก บ้าง ที่ เธอ อยาก หัด ให้ มัน ทำ

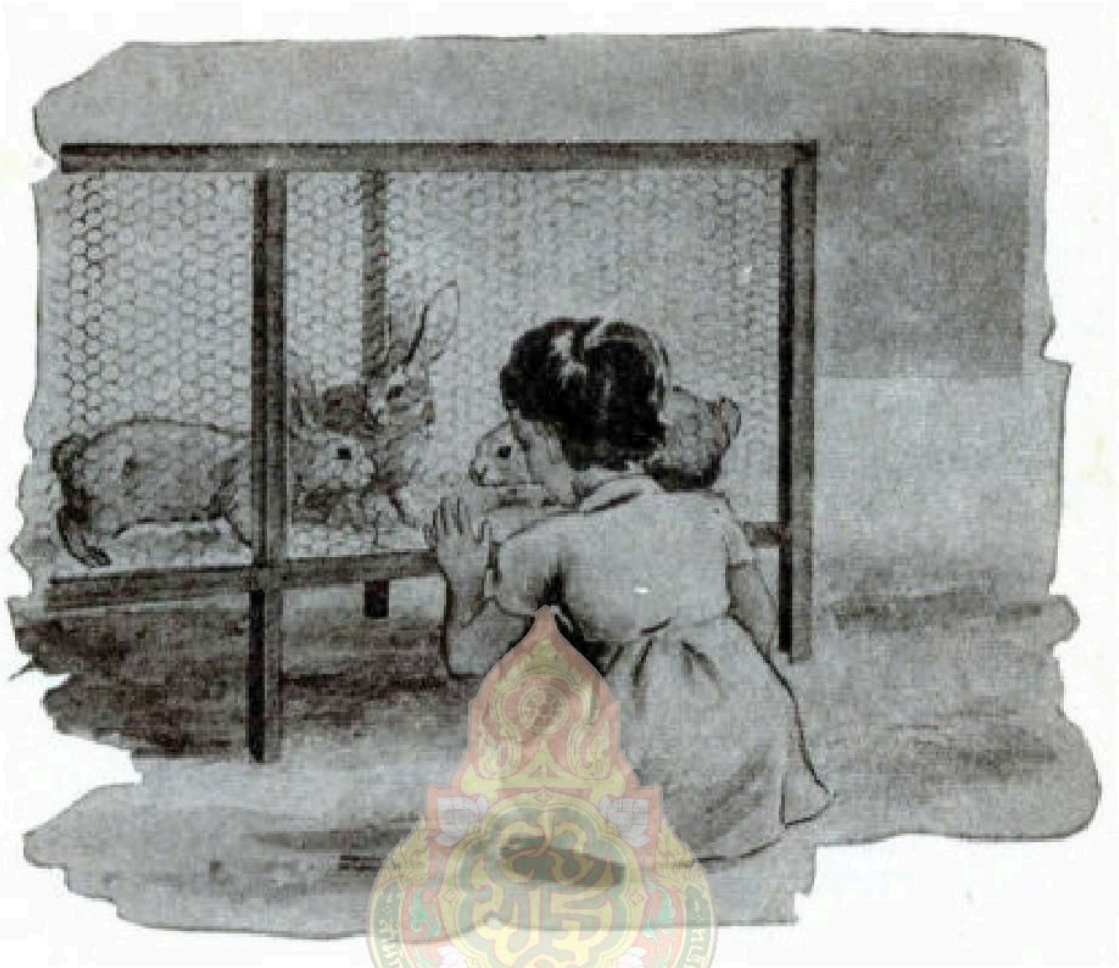

กระต่าย

“กระต่าย เคี้ยว ผักบุ้ง กรุบ กรุบ น่า อร่อย จริง” ปรีชา พูด “มัน ทำ จมูก ดุ๊บ ดิ๊บ ดุ๊บ ดิ๊บ ด้วย ซิ จ๊ะ แม่”

กระต่าย ชอบ กิน หญ้าขน ด้วย

ใบ ทองหลาง มัน ก็ กิน เหมือน กัน

มัน กิน น้ำ ที่ สะอาด เวลา กิน อาหาร แล้ว มัน ชอบ ให้ เธอ ช่วย กวาด กรง ให้ สะอาด

เวลา เธอ จะ เอา กระต่าย ขึ้น อุ้ม เธอ จับ หนัง หย่อน หย่อน กลาง หลัง ของ มัน และ สอด มือ อีก ข้าง หนึ่ง เข้า ใต้ ท้อง

กระต่าย ชอบ วิ่ง เล่น ออก กำลัง

เธอ จะ วิ่ง แข่ง กับ กระต่าย ก็ ได้

เธอ คิด ว่า ใคร จะ ชนะ

หนู ตะเภา

ลำดวน พูด กับ ครู นันทา "หนู ตะเภา ตัว ตะลุก ปุ๊ก น่า รัก นะ จ๊ะ"

หนู ตะเภา ชอบ กิน ผัก เหมือน กับ กระต่าย มัน ชอบ กิน หญ้าขน ผักบุ้ง และ ใบ ทองหลาง

มัน ชอบ กิน น้ำ ที่ สะอาด ด้วย

มัน กิน ร่ำ และ ข้าวสุก ด้วย

เวลา เกิด ใหม่ ใหม่ ลูก หนู ตะเภา ดูด นม แม่ กิน

หนู ตะเภา ขี้ ตกใจ

เวลา ตกใจ มัน ร้อง อ๊ด อ๊ด และ มุด เข้า ไป แอบ อยู่ ใน กรง

มัน ชอบ วิ่ง เล่น ด้วย

เธอ คิด ว่า หนู ตะเภา กับ กระต่าย ใคร จะ วิ่ง เร็ว กว่า กัน

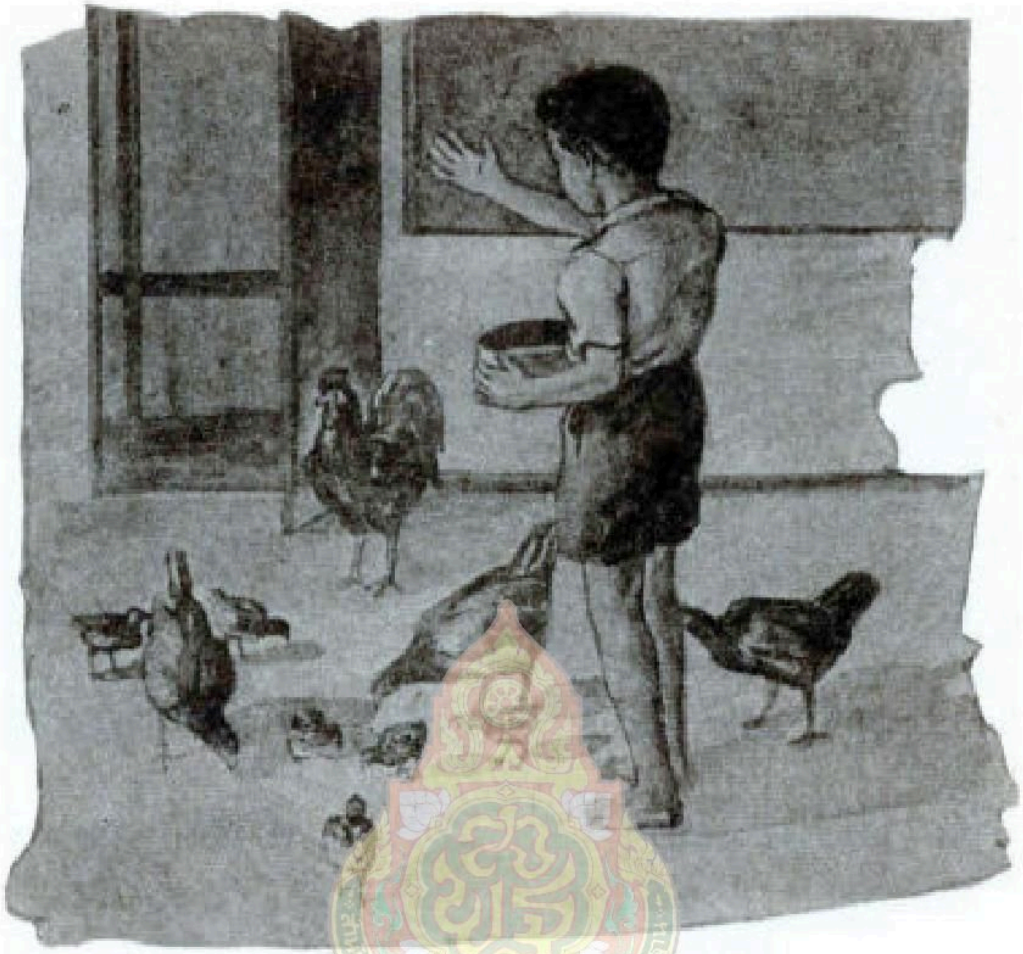

ไก่

แม่ ไก่ ร้อง เรียก ลูก เสียง "กุ๊ก กุ๊ก กุ๊ก"
แม่ ไก่ สอน ให้ ลูก เล็ก เล็ก จิก รำ กิน
หลัง จาก ฟัก ออก จาก ไข่ สัก สอง สาม วัน
ลูก ไก่ ก็ กิน รำข้าว ได้

ไก่ กิน อาหาร ง่าย มาก

มัน กิน ทั้ง ข้าวสุก ข้าวสาร และ ข้าวเปลือก

รำข้าว และ ข้าวโพด มัน ก็ ชอบ กิน

ผักกาด สด และ หญ้า มัน ก็ ชอบ กิน

เมล็ด ทานตะวัน ไก่ ก็ ชอบ กิน เหมือน กัน

ถ้า เธอ เลี้ยง ไก่ อย่า ลืม ให้ ไก่ ของ เธอ กิน เปลือก หอย ป่น หรือ เปลือก ไข่ ที่ เผา แล้ว ด้วย

น้ำ ที่ ให้ ไก่ ของ เธอ กิน จะ ต้อง สะอาด มาก

ไก่ ยัง กิน กรวด และ ก้อนหิน เล็ก เล็ก อีก ด้วย

เธอ รู้ ไหม ว่า ทำไม ไก่ จึง กิน กรวด และ ก้อนหิน เล็ก เล็ก

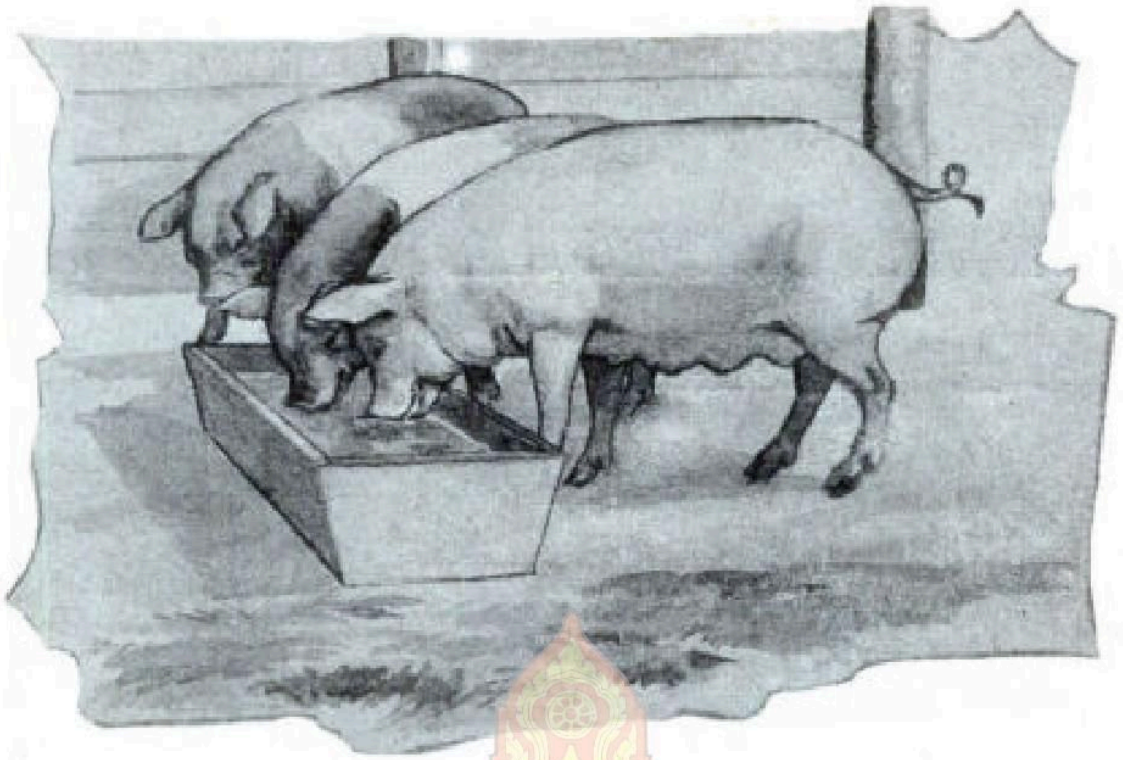

หมู

อ้วน เหมือน หมู

เธอ รู้ ไหม ว่า ทำไม หมู จึง อ้วน เดิน ตุ้ยอ้าย ตุ้ยอ้าย

หมู กิน จุ ยิ่ง กว่า สัตว์ อื่น อื่น หลาย ชนิด

มัน กิน อาหาร มูมมาม ด้วย และ ตั้ง หน้า ตั้ง ตา กิน ไม่ คอย ใคร เลย

หมู กิน อาหาร แทบ ทุก ชนิด

มัน กิน ทั้ง ปลายข้าว รำข้าว และ ข้าวโพด

กาก มะพร้าว มัน ก็ ชอบ กิน

หมู ชอบ กิน ผัก สด มาก มัน กิน ทั้ง เถา มันเทศ เถา ถั่วลิสง และ ใบ กระถิน

ต้น กล้วย ผักตบชวา และ ใบ มะละกอ มัน ก็ ชอบ กิน

หมู กิน เนื้อ และ ปลา ด้วย เหมือน กัน แต่ มัน กิน ได้ แต่ เนื้อ และ ปลา ที่ ต้ม สุก แล้ว เท่า นั้น

แพะ

ลูก แพะ ร้อง เรียก หา แม่ เสียง "แบ๊ แบ๊ แบ๊"

แม่ แพะ พา ลูก มา หา ใบ ไม้ กิน

ลูก แพะ ชอบ กิน ยอด ไม้ อ่อน อ่อน

แพะ ชอบ กิน ใบ ไม้ แทบ ทุก ชนิด

มัน ชอบ กิน ใบ มะขามเทศ ใบ กระถิน และ ใบ แค มาก

มัน ชอบ ท่อง เที่ยว และ กิน ไม่ ค่อย เป็น ที่

มัน กิน ยอด ไม้ ที่ กอ นี่ นิด ที่ กอ นั่น หน่อย และ ที่ กอ โน่น อีก นิด

แพะ ช่วย เธอ ทำ ให้ หญ้า เตียน ก็ ได้ เพราะ มัน ชอบ กิน หญ้า เหมือน กัน

มัน ต้อง กิน รำ ผสม กาก มะพร้าว ข้าวโพด และ กระดูก ป่น ด้วย

มัน จึง จะ ได้ อาหาร เพียง พอ

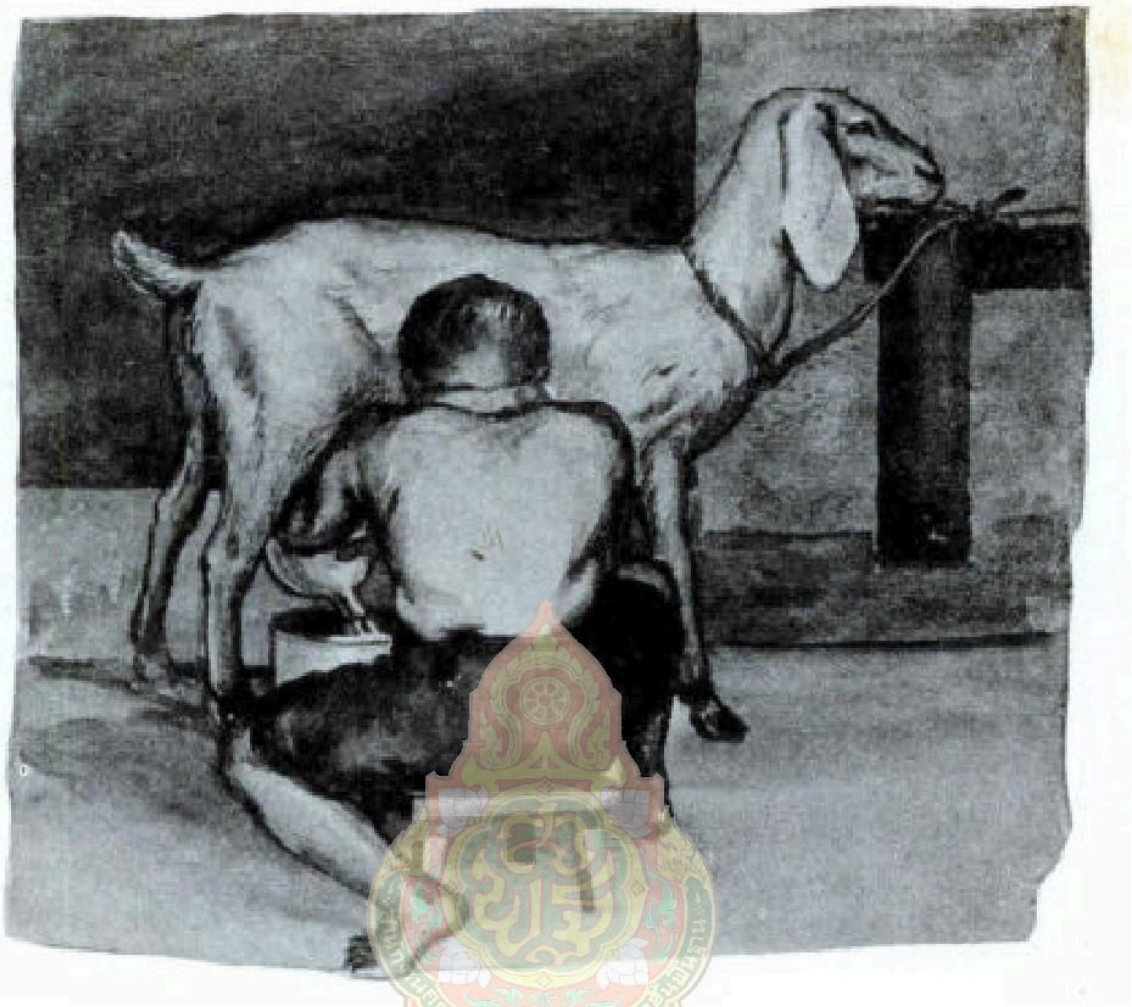

แพะ กิน เค็ม จัด

มัน กิน เกลือ เปล่า เปล่า ก็ ได้

เธอ ควร หา เกลือ ตั้ง ไว้ ให้ มัน เลีย กิน ได้ ทุก เวลา ด้วย

เธอ เคย ดื่ม นม แพะ ไหม อร่อย ไหม

ปลา สลิด

ปลา สลิด เลี้ยง ง่าย โต เร็ว และ กิน อาหาร ง่าย ด้วย

มัน ชอบ อยู่ ใน น้ำ นิ่ง ที่ มี ผักบุ้ง สาหร่าย หรือ ผักตบชวา บัง ให้ มัน

ปลา สลิด กิน ไรน้ำ ตัว นิด นิด

ตะไคร่ น้ำ และ แหน มัน ก็ ชอบ กิน

ร่า ต้ม กับ ผักบุ้ง มัน ก็ ชอบ กิน

ปลา สลิด ชอบ กิน อาหาร เป็น เวลา

เมื่อ ถึง เวลา ที่ เคย กิน อาหาร เธอ อย่า ลืม ให้ มัน กิน

ปลาหมอเทศ

เธอ ลอง คิด ดู ว่า มี สัตว์ อะไร บ้าง

ลูก สัตว์ ที่ ไม่ เคย รู้จัก แม่ .....

ลูก สัตว์ ที่ ไม่ เหมือน แม่ เมื่อ เล็ก เล็ก....

ลูก สัตว์ ที่ แม่ เลี้ยง ดู .....

สัตว์ ที่ ทำ รัง อยู่ ใน ดิน .....

สัตว์ ที่ ทำ รัง อยู่ บน ต้นไม้ .....

สัตว์ ที่ ทำ รัง อยู่ บน ดิน .....

สัตว์ ที่ อยู่ ใน น้ำ .....

สัตว์ ที่ กิน พืช .....

สัตว์ ที่ กิน ทั้ง พืช และ แมลง หรือ เนื้อ สัตว์ อื่น อื่น

สัตว์ ที่ ช่วย เธอ เฝ้า บ้าน .....

สัตว์ ที่ เป็น เพื่อน เธอ .....

สัตว์ ที่ ให้ นม เธอ กิน .....

สัตว์ ที่ ให้ เนื้อ เธอ กิน .....

พืช มี มาก มาย

พืช มี อยู่ มาก มาย

ต้น กล้วย มะม่วง ชมพู่ ขนุน และ ทุเรียน

เป็น พืช ทั้ง นั้น

ผักกาด มะเขือ กะหล่ำปลี และ ถั่ว ก็ เป็น พืช ต้นไม้ บาง ชนิด ใหญ่ มาก

มะขาม มี ต้น ใหญ่ มาก ถ้า เธอ เอา มือ โอบ โคน ต้น ก็ คง จะ ไม่ รอบ

มะม่วง บาง ต้น สูง มาก สูง กว่า เธอ ตั้ง หลาย เท่า

ผักกาด ต้น เตี้ย นิด เดียว

พืช บาง ชนิด เล็ก มาก จน เธอ มอง ด้วย ตา เปล่า ไม่ เห็น ก็ มี

พืช บาง ชนิด มี ผล อร่อย ให้ เรา กิน

เธอ ชอบ กิน ผลไม้ อะไร

เธอ ชอบ กิน กล้วย มะม่วง ส้ม หรือ ทุเรียน

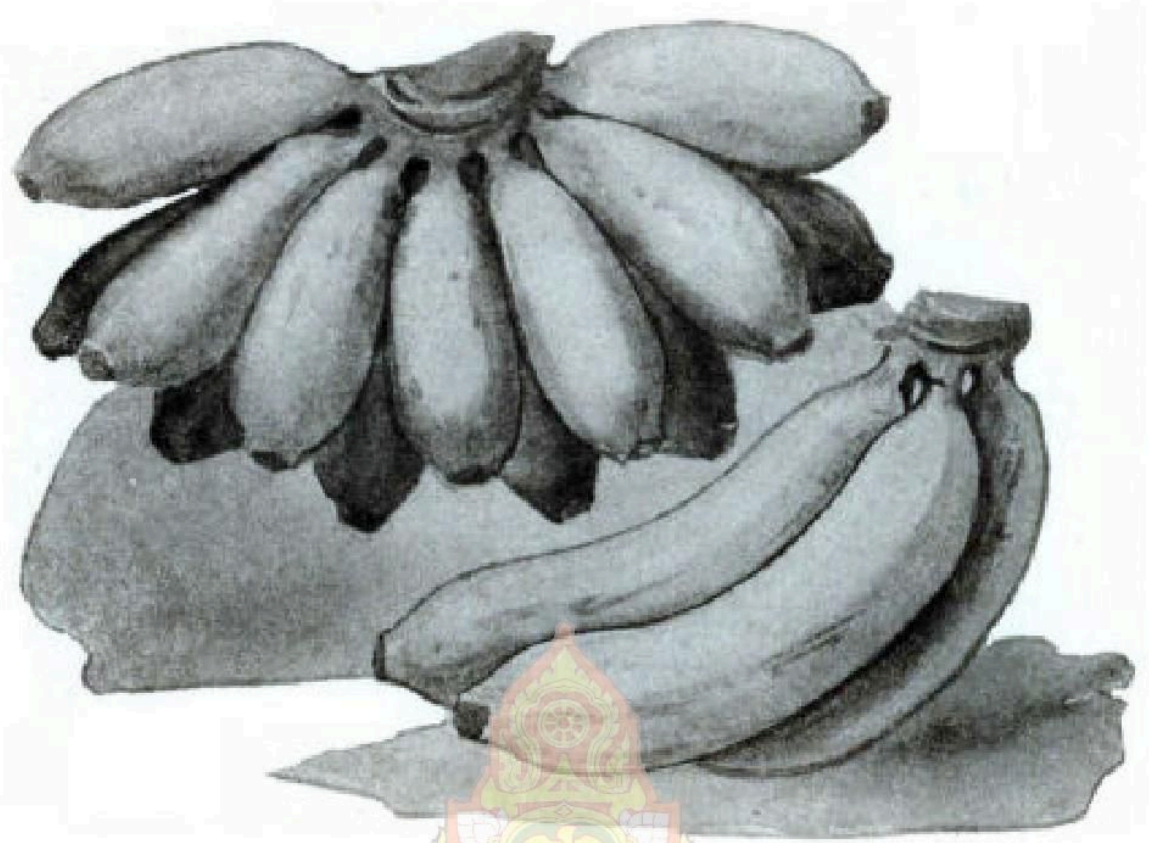

กล้วย

บาง คน ว่า ถ้า ดื่ม น้ำ ผึ้ง แช่ กล้วย ตาก ท้อง จะ ถ่าย ดี

เธอ คิด ว่า กล้วย เป็น อาหาร ที่ มี ประโยชน์ อย่างไร อีก บ้าง

กล้วย มี ทั้ง แป้ง และ น้ำตาล เวลา เธอ กิน เธอ จึง รู้ สึก อิ่ม กว่า กิน ผลไม้ อื่น อื่น หลาย อย่าง

เธอ กิน กล้วย ได้ ไม่ ต้อง กลัว ว่า จะ สกปรก เพราะ กล้วย มี เปลือก หนา

นอก จาก กิน สด สด เรา ยัง ตาก แห้ง เก็บ ไว้ กิน นาน นาน ก็ ได้

เรา เอา กล้วย ทำ ขนม ได้ หลาย อย่าง ด้วย

ทำ บวชชี หรือ เชื่อม ก็ กิน อร่อย

เรา มี กล้วย กิน ตลอด ปี

ใน หน้า ฝน มี กล้วย มาก กว่า หน้า อื่น อื่น

กล้วย มี อยู่ หลาย ชนิด ขนาด ต่าง ต่าง กัน

ลูก เท่า หัว แม่มือ ใหญ่ ใหญ่ ก็ มี

ลูก ใหญ่ เท่า แขน ก็ มี เหมือน กัน

เธอ เคย นับ ไหม ว่า เธอ รู้จัก กล้วย กี่ ชนิด ชื่อ อะไร บ้าง

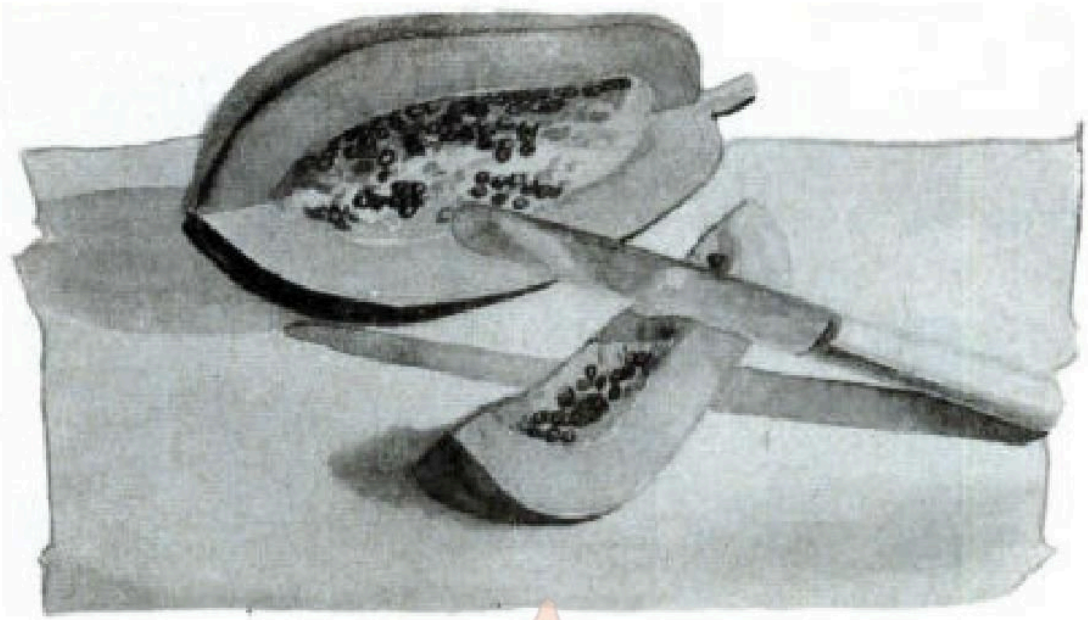

มะละกอ

มะละกอ ปลูก ง่าย มาก และ โต เร็ว ทัน ใจ ด้วย

มะละกอ มี ลูก ให้ เธอ กิน ตลอด ปี

มะละกอ สุก หวาน และ เย็น ชื่น ใจ กิน แก้ กระหาย ดี นัก

มะละกอ ดิบ ทำ ส้มตำ กิน อร่อย

เธอ ลอง กิน มะละกอ สุก เธอ จะ ชอบ เป็น แน่

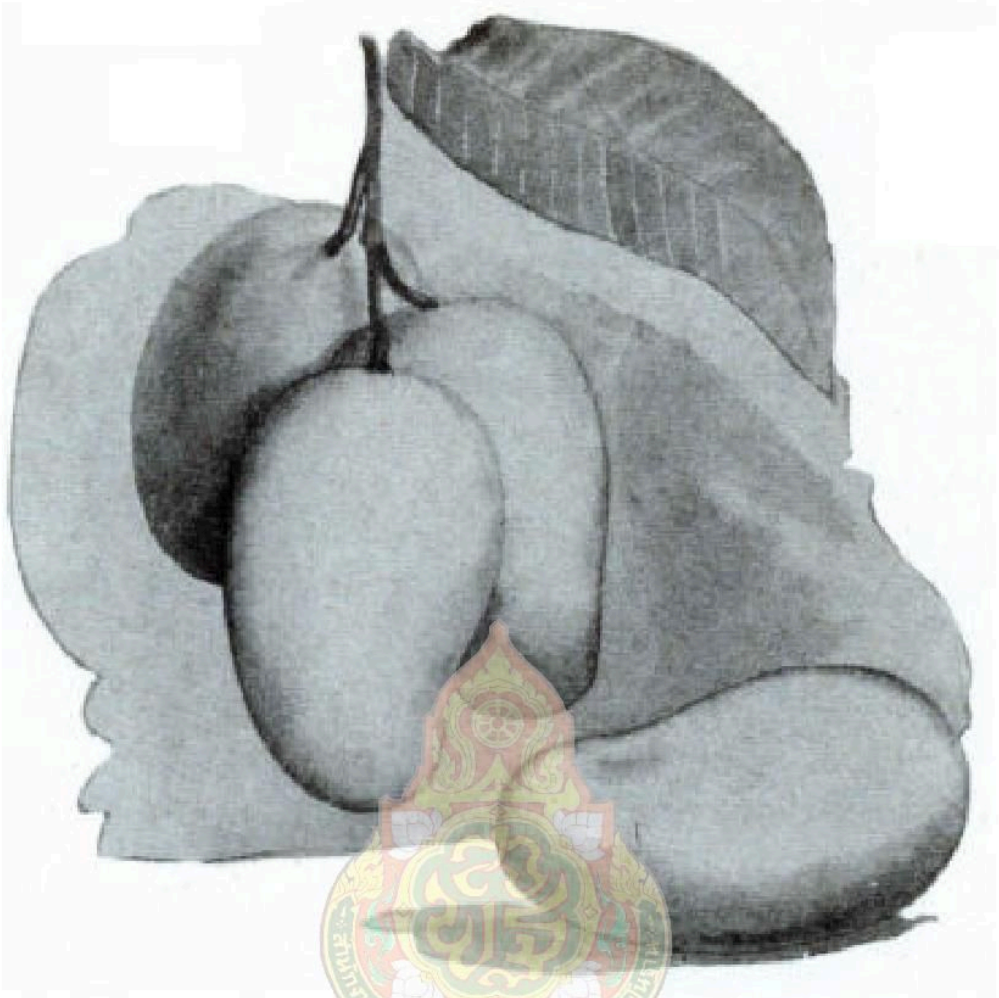

มะม่วง

ใน เดือน เมษายน และ พฤษภาคม มี มะม่วง ชุก มาก

มะม่วง อกร่อง หวาน ราว กับ น้ำตาล

มะม่วง พิมเสนมัน กี ทั้ง หวาน ทั้ง มัน และ กรอบ ด้วย

มะม่วง ทะวาย มี ผล ให้ เธอ กิน ตลอด ปี

มะม่วง ทะวาย บาง ต้น ออก ผล ที ละ กึ่ง

เดือน นี้ กึ่ง นี้ ออก

ถัด ไป กึ่ง นั้น ออก

ถัด ไป อีก กึ่ง โน้น ออก

รู้จัก ผลัด กัน ออก ผล ดี เหลือ เกิน

เธอ รู้จัก มะม่วง อะไร บ้าง

เธอ คิด ว่า มะม่วง อะไร อร่อย ที่ สุด

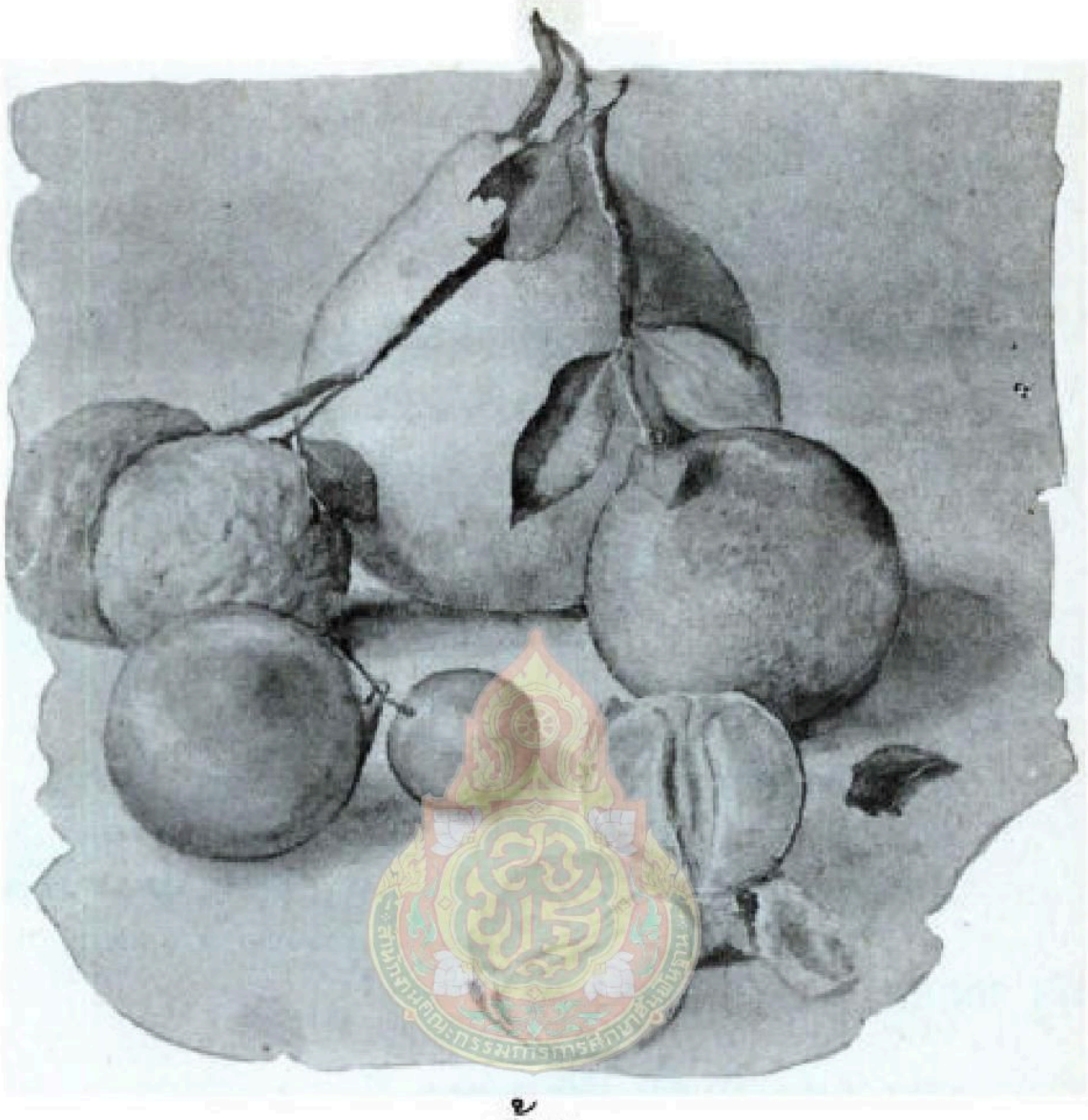

ส้ม

เธอ ชอบ กิน ส้ม อะไร

เธอ ชอบ ส้มเขียวหวาน หรือ ส้มจีน หรือ ส้มโอ หรือ ส้มจุก

น้ำ ส้มเกลี้ยง ขุ่ม คอ อร่อย ดี

ถ้า เธอ มี ส้ม สด สด ควร กิน สด สด

บาง คน เอา เปลือก ส้ม กวน กับ น้ำตาล ทำ ขนม กิน

บาง คน ชอบ กิน เปลือก ส้มโอ เชื่อม

ส้ม มี มาก ปลาย ปลาย ฤดู ฝน และ ตลอด ฤดู หนาว

บาง แห่ง มี ส้ม กิน ตลอด ปี

ใน เมือง ที่ เธอ อยู่ มี ส้ม มาก ใน เดือน ไหน ส้ม อะไร บ้าง

สับปะรด

สับปะรด สด อร่อย มาก

สับปะรด ต้ม และ ใส่ น้ำ แข็ง ให้ เย็น เย็น กี อร่อย เหมือน กัน

น้ำ สับปะรด กี หวาน ดื่ม ชื่น ใจ นัก

เรา เก็บ สับปะรด กวน ไว้ กิน นาน นาน ได้ ด้วย

สับปะรด มี กิน แทบ ตลอด ปี และ มี มาก ตลอด ฤดู ฝน

สับปะรด มี อยู่ หลาย ชนิด เหมือน กัน

มี ทั้ง ลูก เล็ก และ ลูก ใหญ่

ลูก ใหญ่ จน เธอ ยก ไม่ ไหว ก็ มี

เธอ รู้จัก สับปะรด ชื่อ อะไร บ้าง

หวาน หรือ เปรี้ยว

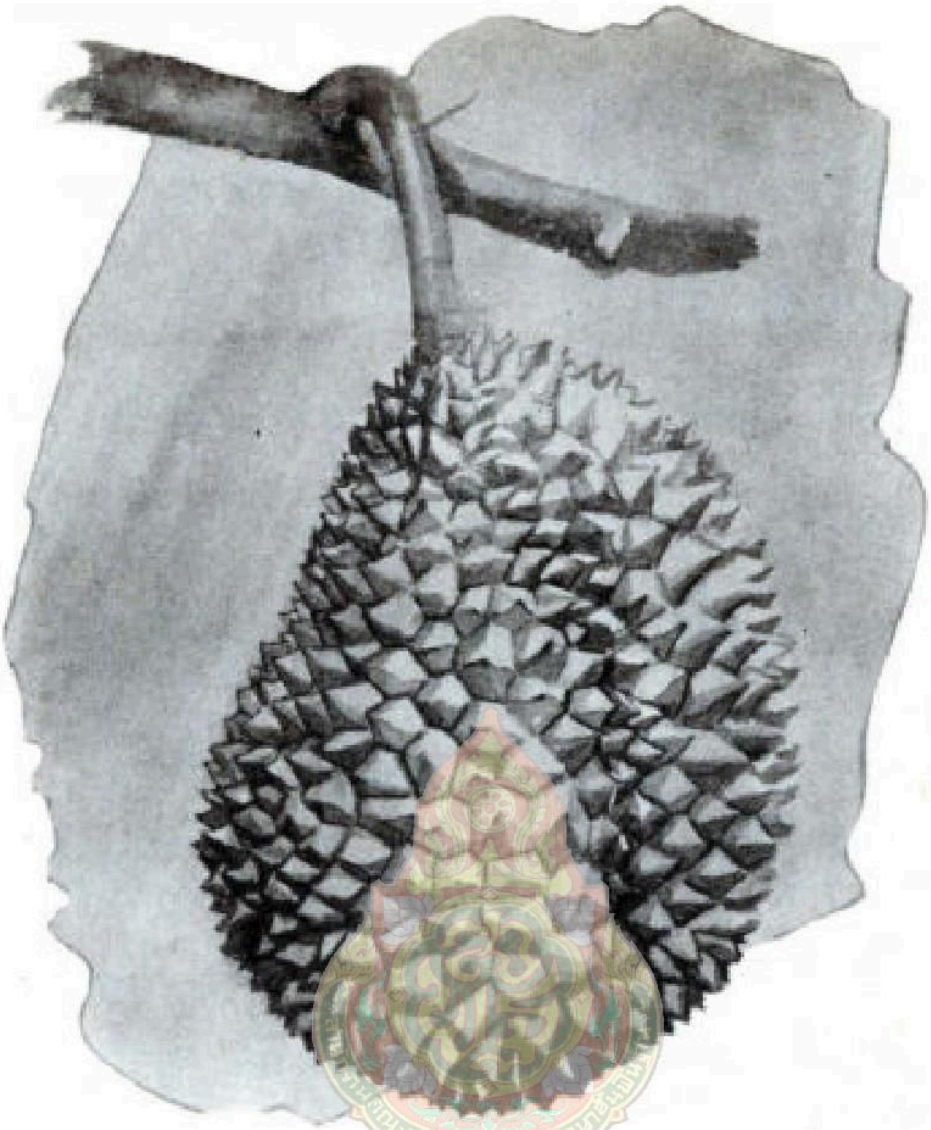

ทุเรียน

มี คน ลง ความ เห็น ว่า ทุเรียน เป็น ผลไม้ที่ อร่อย ที่ สุด

ราคา ก็ แพง ที่ สุด ด้วย

ทุเรียน มี มาก ใน ฤดู ฝน

ทุเรียน มี หลาย ชนิด ชื่อ เพราะ เพราะ ไม่แพ้ ผลไม้ อื่น อื่น

ชะนี เนื้อ หนา สวย ทั้ง หวาน ทั้ง มัน อร่อย มาก

กบ ก็ เนื้อ หนา สวย หวาน และ มัน แต่ยัง สู้ ชะนี ไม่ ได้

รวง เนื้อ ไม่ ค่อย หนา อร่อย ไม่ เท่า ชะนี และ กบ

กำปั่น เปลือก หนา มาก ฉีก ยาก บาง ที ต้อง สับ ต้อง ฟัน จึง ออก

ทุเรียน นอก เนื้อ บาง ไม่ ค่อย มัน หวาน มาก กว่า ทุเรียน สวน

เธอ เคย กิน ทุเรียน ชื่อ อะไร อื่น อีก บ้าง อร่อย ไหม

จง ลอง เขียน ชื่อ ผลไม้ ดู

เขียน ชื่อ ผลไม้ ทั้ง หมด ที่ เธอ รู้จัก

ใน เมือง ที่ เธอ อยู่ มี ผลไม้ อะไร บ้าง

เขียน ไว้ ด้วย ว่า มี มาก ใน เดือน ไหน

เธอ ชอบ กิน ผลไม้ อะไร มาก ที่ สุด

จง จด ไว้ ว่า ใน วัน หนึ่ง

เธอ กิน ผลไม้ อะไร บ้าง เวลา ไหน

ผัก

เธอ ชอบ กิน ผัก อะไร บ้าง

เธอ ชอบ กิน ผักกาด ผักบุ้ง หรือ กะหล่ำปลี

หรือ เธอ ชอบ กิน ผัก ทุก ชนิด

ผักกาด

ผักกาด มี หลาย ชนิด

ผักกาดหอมฝรั่ง ใบ เขียว อ่อน บาง กรอบ กิน อร่อย มาก

ผักกาดหอมจีน ใบ เขียว แก่ กว่า และ หนา กว่า

ผักกาดเขียว ก้าน กลม ก็ กิน อร่อย มาก

เขา ปลูก ผักกาด ด้วย เมล็ด

ปลูก ง่าย โต เร็ว และ ปลูก ได้ ทุก ฤดู ด้วย

เธอ ปลูก ราว ราว ห้าสิบ วัน ก็ จะ ได้ ผักกาด สด จาก สวน มา กิน

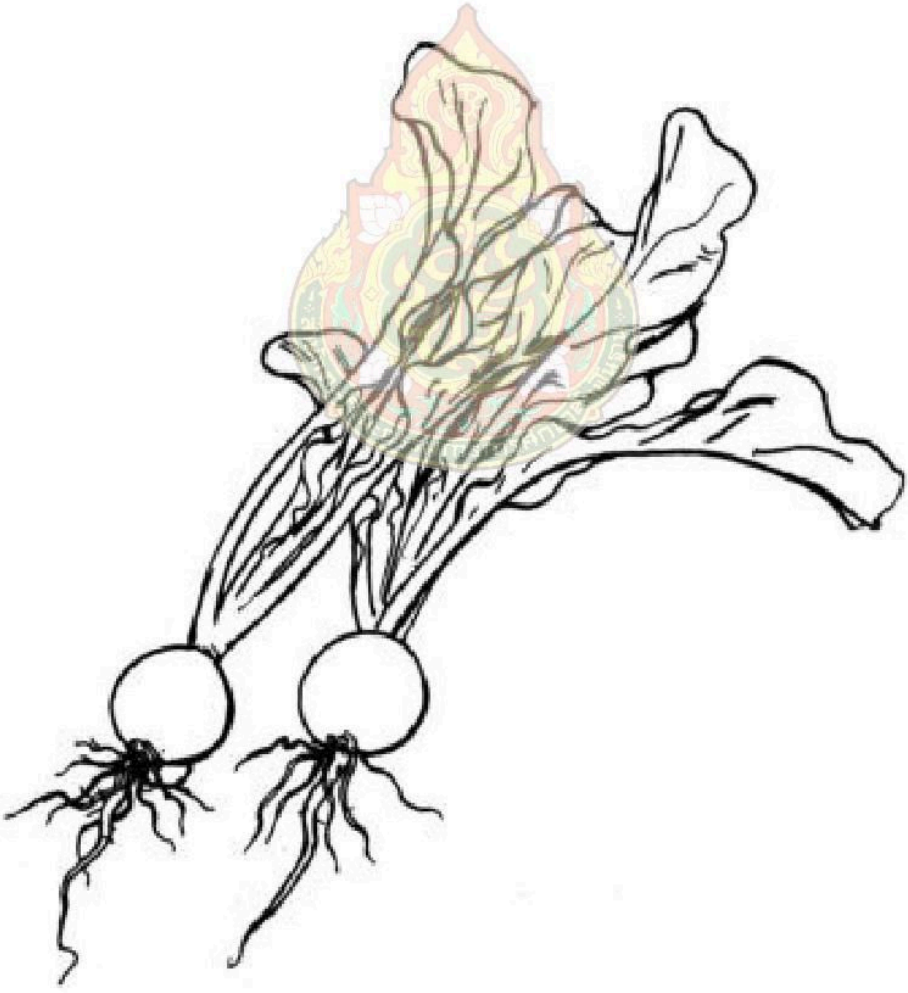

กะหล่ำปลี

กะหล่ำปลี เป็น ผัก ที่ มี ประโยชน์ มาก
ต้ม กับ ไก่ กิน อร่อย กิน ดิบ ดิบ ก็ ดี
กะหล่ำปลี บาง ชนิด หัว กลม ใหญ่
บาง ชนิด หัว เล็ก ยาว

กะหล่ำปลี ชนิด หัว เล็ก ยาว หวาน กรอบ และ ปลูก ง่าย

ชอบ อากาศ หนาว นิด นิด

จึง ปลูก ได้ ดี ใน ฤดู หนาว หรือ ปลาย ปลาย ฤดู ฝน

เขา ใช้ เมล็ด ปลูก เหมือน กัน

เธอ เคย เห็น กะหล่ำปลี สี ม่วง แก่ บ้าง ไหม

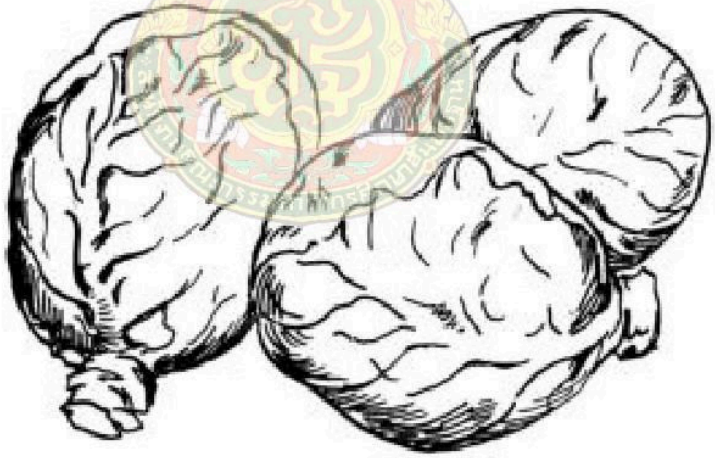

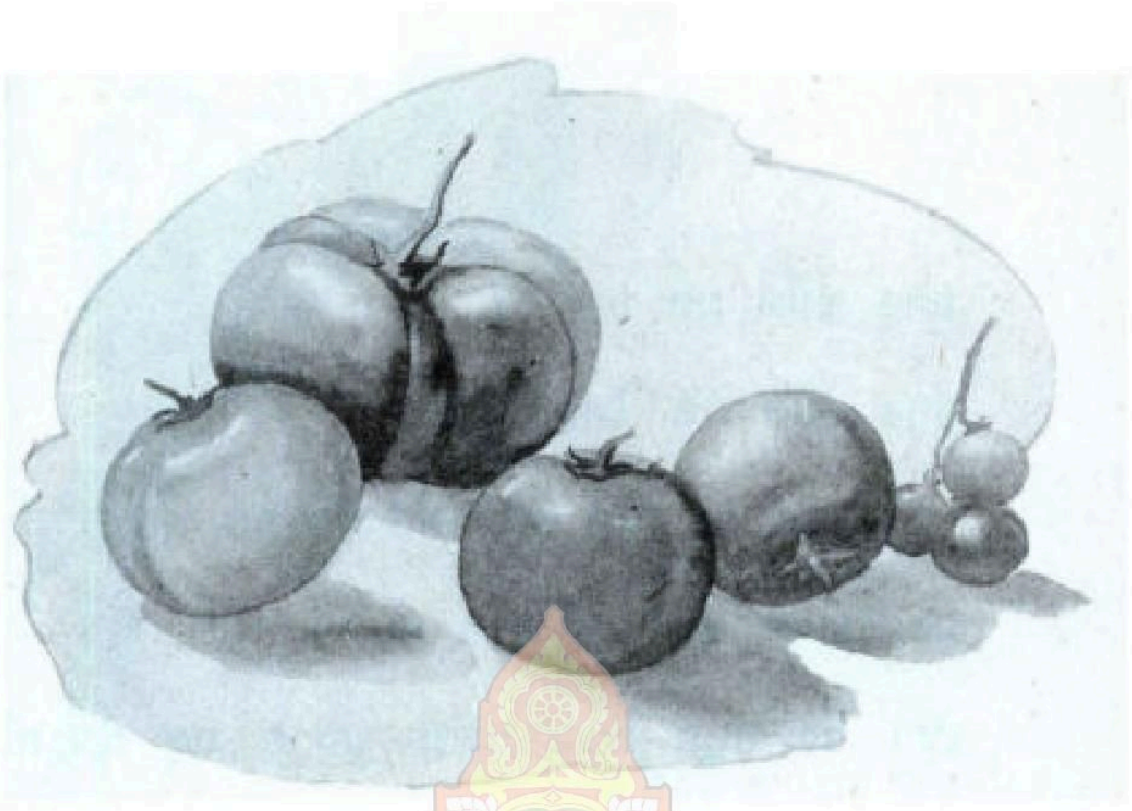

มะเขือเทศ

มะเขือเทศ กิน สด สด อร่อย มาก

และ เป็น ประโยชน์ แก่ ร่างกาย มาก กว่า เมื่อ ต้ม สุก แล้ว

มะเขือเทศ บาง ชนิด ผล กลม

บาง ชนิด ผล ยาว รี

บาง ชนิด ผล ใหญ่ มาก

บาง ชนิด ผล เล็ก เท่า เท่า กับ ลูก พุทรา ก็ มี

มะเขือเทศ ชอบ อากาศ หนาว

เขา จึง ปลูก ตอน ปลาย ปลาย ฤดู ฝน หรือ ต้น ต้น ฤดู หนาว

เขา ใช้ เมล็ด ปลูก และ รด น้ำ วัน ละ สอง ครั้ง เหมือน กับ ผัก อื่น อื่น เช้า ครั้ง หนึ่ง เย็น ครั้ง หนึ่ง

นอก จาก มะเขือเทศ เธอ เคย กิน มะเขือ อะไร อีก บ้าง

ถั่ว

ถ้า เธอ ลอง เขียน ชื่อ ถั่ว ต่าง ต่าง ที่ เธอ รู้จัก อาจ จะ ได้ ตั้ง สอง สาม บรรทัด

ถั่ว ฝักยาว มี ฝักยาว สม ชื่อ

บาง ฝัก ยาว ตั้ง คอก เศษ

ถั่ว เขียว ก็ สี เขียว เขียว สม ชื่อ

ถั่ว ทอง ก็ สี เหลือง ราว กับ ทอง

ถั่วลันเตา หวาน อร่อย มาก

ใคร ใคร ก็ ยก ให้ เป็น ถั่ว ที่ อร่อย ที่ สุด

ถั่ว แทบ ทุก ชนิด ปลูก ได้ งาม ใน ต้น ฤดู ฝน หน หนึ่ง และ ปลาย ปลาย ฤดู ฝน อีก หน หนึ่ง

เขา เอา เมล็ด ปลูก

ทั้ง ถั่วฝักยาว และ ถั่วแขก ปลูก ได้ งาม ตั้ง แต่ เดือน พฤศจิกายน ถึง เดือน มกราคม

ส่วน ถั่วฝักยาว ปลูก ได้ ทุก ฤดู

เรา จึง มี ถั่วฝักยาว กิน ตลอด ปี

ถ้า เธอ ปลูก ถั่วฝักยาว เธอ จะ ต้อง ทำ แผง ไม้ ให้ ต้น ถั่ว เกาะ

ถ้า เธอ ปลูก ถั่วฝักยาว หรือ ถั่วแขก ก็ ต้อง ปัก ไม้ ให้ มัน เกาะ เหมือน กัน

ถั่วเขียว ถั่วเหลือง และ ถั่วยี่สง ขึ้น เป็น ต้น ต้น

ข้าวโพด

ข้าวโพด ต้ม กิน หวาน อร่อย

ข้าวโพด คลุก น้ำตาล กับ มะพร้าว ก็ อร่อย

บาง คน ชอบ กิน ข้าวโพด เผา

ข้าวโพด มี หลาย ชนิด และ หลาย สี

มี ทั้ง สี ขาว สี เหลือง สี แดง เข้ม และ สี ม่วง ก็ มี

บาง ชนิด เมล็ด เล็ก หวาน นุ่ม

บาง ชนิด เมล็ด ใหญ่ และ แข็ง

เขา ปลูก ข้าวโพด ต้น ต้น ฤดู ฝน

ถ้า เธอ ปลูก ข้าวโพด ชนิด หวาน ราว ราว ห้าสิบ ถึง หกสิบ วัน ก็ เก็บ กิน ได้

ลอง นึก ดู

ผัก ที่ ฉัน เคย กิน .....

ผัก ที่ ฉัน เคย กิน ดิบ ดิบ .....

ผัก ที่ ฉัน กิน ใน แกง และ ใน ผัด .....

ฉัน กิน ผัก เวลา ฉัน กิน อาหาร .....

อาหาร ..... อาหาร .....

เวลา กิน อาหาร เช้า ฉัน กิน .....

เวลา กิน อาหาร กลางวัน ฉัน กิน .....

เวลา กิน อาหาร เย็น ฉัน กิน .....

ฉัน รด น้ำ ผัก วัน ละ ..... ครั้ง ....

เวลา ฉัน ปลูก ถั่ว มะเขือเทศ

และ ข้าวโพด ฉัน เอา ..... ปลูก

ดอกไม้

ดอกไม้ สวย สวย มี อยู่ มาก มาย มี สี ต่าง ต่าง

มี ทั้ง สี แดง สี เหลือง สี ชมพู และ สี ม่วง

ดอกไม้ บาง ชนิด สี ขาว สะอาด และ กลิ่น หอม มาก

เธอ ชอบ ดอกไม้ อะไร มาก ที่ สุด

ดอกไม้ อะไร ชอบ เป็น ที่ สอง และ ดอกไม้ อะไร เป็น ที่ สาม

ดอก พุทธชาด

ต้น พุทธชาด เป็น พุ่ม

ถ้า มี ไม้ ปัก ให้ ก็ จะ เลื้อย ขึ้น บน ไม้ นั้น

ถ้า ไม่ มี อะไร จะ ให้ เลื้อย มัน ก็ ขึ้น เป็น พุ่ม

เขา เรียก ต้นไม้ ชนิด นี้ ว่า ไม้ พุ่ม รอเลื้อย สม ชื่อ จริง จริง

พุทธชาด ออก ดอก เล็ก เล็ก สี ขาว เป็นช่อ น้อย น้อย อยู่ เต็ม ต้น

ดู ขาว สะอาด และ มี กลิ่น หอม เย็น ชื่น ใจ

ดอก พุทธชาด จะ หอม อยู่ จน ร่วง ไป จาก ต้น

เขา ใช้ ดอก พุทธชาด ร้อย เป็น กระต่าย ตัว เล็ก เล็ก น่า เอ็นดู

กระต่าย พุทธชาด ตัว นี้ หอม มาก

ดอก มะลิ

มะลิ มี อยู่ หลาย ชนิด

มะลิลา กลีบ ชั้น เดียว

มะลิซ้อน กลีบ ซ้อน กัน หลาย ชั้น สวย มาก

มะลิวัลย์ กลีบ เล็ก ยาว เรียว มี ชั้น เดียว กลีบ มาก กว่า มะลิลา ต้น เป็น เถา

ดอก มะลิ กลีบ ขาว สะอาด

บาง ดอก มี สี ม่วง แซม เล็ก น้อย

มะลิ หอม เย็น ดี มาก

แต่ มี กลิ่น น้อย กว่า พุทธชาด

เขา ใช้ ดอก มะลิ ลอย น้ำ ล้าง หน้า หอม เย็น ชื่น ใจ

เขา ใช้ ดอก มะลิ ทำ พวง มาลัย สวย สวย ด้วย

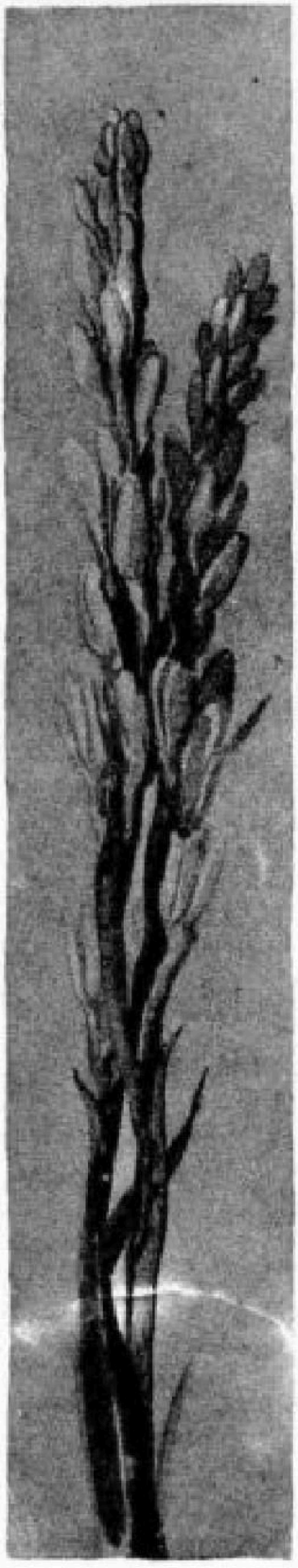

ดอก ซ่อนกลิ่น

ซ่อนกลิ่น มิ ได้ เก็บ กลิ่น ซ่อน ไว้ เลย

แต่ ส่ง กลิ่น หอม ฟุ้ง ไป ไกล

ดอก สี ขาว มี ก้าน ยาว สี เขียว

ใช้ ปัก แจ กัน บูชา พระ สวย มาก

ทั้ง อยู่ ทน ได้ หลาย วัน ด้วย

เธอ รู้จัก ดอกไม้ อะไร อีก บ้าง

ที่ ดอก ขาว สะอาด หอม เย็น ชื่น ใจ และ ใช้ ทำ อะไร ได้ บ้าง

เธอ ชอบ ดอก อะไร มาก ที่ สุด

ดอก บานบุรี

บาง คน ชอบ ปลูก ต้น บานบุรี ให้ เลื้อย บน รั้ว บ้าน

ดอก บานบุรี มี ทั้ง สี เหลือง เหลือง อม แสด และ สี ม่วง ก็ มี ดอก เป็น ช่อ เล็ก เล็ก

มี ดอก ดก สวย น่า ดู

เขา ใช้ กลีบ บานบุรี เย็บ เป็น ดอกไม้ ติด พวงหรีด ก็ ได้

ใช้ ดอก ปัก แจกัน ก็ สวย

เธอ คิด ว่า เธอ จะ ใช้ ดอก บานบุรี ทำ อะไร บ้าง

ดอก เฟื่องฟ้า

ดอก เฟื่องฟ้า มี หลาย สี เหมือน กัน มี ทั้ง สี แดง สด แดง แกม ม่วง สี ชมพู และ สี ส้ม สี ม่วง ก็ มี

เขา ชอบ ปลูก เฟื่องฟ้า ให้ เลื้อย ตาม รั้ว บ้าน เหมือน กัน

เธอ จะ ปลูก เฟื่องฟ้า ให้ เป็น พุ่ม ใหญ่ ใหญ่ ก็ ได้

ดอก เฟื่องฟ้า ออก ตาม กิ่ง เป็น ช่อ ยาว ยาว น่า ดู

เวลา ออก ดอก เต็ม ต้น สวย มาก

เธอ เคย เห็น แม่ ใช้ ดอก เฟื่องฟ้า ทำ อะไร บ้าง

ดอก กุหลาบ

กุหลาบ มี สี ต่าง ต่าง สวย มาก

มี ทั้ง สี แดง สี เหลือง สี ชมพู สี ส้ม และ สี ขาว สะอาด ก็ มี

กุหลาบ บาง ชนิด ก็ หอม มาก

บาง ชนิด ก็ หอม น้อย

บาง ดอก ใหญ่ มาก ใหญ่ เท่า เท่า ขัน ล้าง หน้า ใบ ย่อม ย่อม

กุหลาบ บาง ชนิด เล็ก มาก เล็ก เท่า เท่า ดอก บานมิรู้โรย ก็ มี

กุหลาบ มี ชื่อ เพราะ เพราะ

เธอ รู้จัก กุหลาบ ชื่อ อะไร บ้าง ที่ เธอ คิด ว่า เพราะ มาก

ดอกไม้ ที่ ฉัน รู้จัก

ฉัน รู้จัก ดอกไม้ .....

ฉัน ชอบ ดอกไม้ .....

ที่ โรงเรียน มี ดอกไม้ .....

ที่ บ้าน มี ดอกไม้.....

ฉัน เคย ปลูก ดอกไม้ .....

ดอกไม้ ที่ บาน เวลา เช้า .....

ดอกไม้ ที่ บาน เวลา กลางคืน .....

ดอกไม้ ที่ มี กลิ่น หอม มาก .....

ดอกไม้ ที่ มี กลีบ ขาว ล้วน .....

ดอกไม้ ที่ มี สี สวย .....

บัญชีคำ

หน้า ๑ และ

หน้า ๒ กิน นม

หน้า ๓ เล่น กับ วิ่ง ไป มา

หน้า ๔ ของ โต ขึ้น ทุก วัน มาก

หน้า ๕ อยู่ บ้าน ใกล้ ชอบ กัน

หน้า ๖ ดีใจ ลูก แมว เล็ก สาม ตัว เป็น แม่

หน้า ๗ รัก กี ให้ ข้าว น้ำ

หน้า ๘ ขอบ ไล่

หน้า ๙ เขา ได้ หมา อีก หนึ่ง สอง สาม พ่อ

หน้า ๑๐ ควาย หญ้า ช้าง ม้า เสือ เนื้อ

หน้า ๑๑ กระต่าย ผักกาด นก แมลง มัน อาหาร ด้วย
รู้จัก อะไร ที

หน้า ๑๒ เดิน

หน้า ๑๓ บิน กระโดด

หน้า ๑๔ ไข่ไก่ ฟัก ออก

หน้า ๑๕ แล้ว

หน้า ๑๗ มี กี่

หน้า ๑๘ ชีวิต พวก นี้ ว่า สัตว์ คน ชนิด

หน้า ๑๙ หายใจ

หน้า ๒๐ ร้อง เสียง ดัง บางที ตะโกน รัก

หน้า ๒๑ ข้าวโพด ต้น งอก จาก เมล็ด

หน้า ๒๓ ราก ดูด ดิน ใบ แสงแดด ไม่ ช้า ให้ ปลูก อีก

หน้า ๒๔ ถั่ว มะพร้าว ผล มะละกอ

หน้า ๒๕ มะม่วง ใช้ เธอ บ้าง

หน้า ๒๖ อากาศ

หน้า ๒๗ ไม้

หน้า ๒๘ เติบ ต่อ ดอก

หน้า ๓๐ สิ่ง พืช

หน้า ๓๓ หมาก เก็บ ก้อนหิน หลาน ได้

หน้า ๓๔ หม้อ มีด จอบ กระป๋อง

หน้า ๓๕ รถยนต์ ช้า รถไฟ เร็ว ไหล เหมือน กัน เคลื่อน

หน้า ๓๖ ไหม

หน้า ๓๗ โรงเรียน

หน้า ๓๘ ใหญ่ อุ้ม ไหว แม้

หน้า ๓๙ ตั้ง สิบ ยี่สิบ กว่า ยุง จน มอง แทบ เห็น เลี้ยง ๕

หน้า ๔๐ บาง หา เอง เคย เลย น้อย หน้า

หน้า ๔๑ กบ อาจ ทราบ นี่ คือ ออก แล้ว ทิ้ง ไว้ สระ เวลา

หน้า ๔๒ เมื่อ

หน้า ๔๓ ผีเสื้อ สวย งาม ตาม นั้น

หน้า ๔๔ เกาะ หมด เยี่ยม

หน้า ๔๕ เต่า เหล่านี้ คลาน ตัวมเตี้ยม บน ตลิ่ง

หน้า ๔๖ ใคร จะ ขุด หลุม ลง หนึ่ง ปุ่ม สอง สาม เรื่อย ฟอง กลบ เรียบร้อย คลาน กลับ ทะเล ตัน ลึก

หน้า ๔๗ กระจิบ โชค ผิด อื่น ทราบ กก

หน้า ๔๘ หิว ร้อง คาบ หนอน ป้อน ช่วย

หน้า ๔๙ ดี ทั้ง ห่วง

หน้า ๕๐ กลาง ป่า ข้าง หน้า เลี้ยว ทาง ซ้าย ขวา งวง ค้อน กระตุ้น เอ็นดู แปลก เด็ก หยุด ตกใจ ซุก ใต้ ท้อง เหนื่อย ขี้เกียจ พัน หาง ลาก

หน้า ๕๑ บ้าน เรา มดไฟ รัง ปลวก

หน้า ๕๒ ผึ้ง อื่น หลาย พื้น บิน ฝน

หน้า ๕๓ ป้อง กัน อ่อน ทำร้าย อันตราย ทำงาน ความสุข

หน้า ๕๔ ลัก คิด หรือ

หน้า ๕๕ จับ จิ้งจก

หน้า ๕๖ คลุก สะอาด ใหม่ ยืน เลย

หน้า ๕๗ รังแก รัง ถ่าน ลิ้นชัก โต๊ะ เช็ด ปาก อาบน้ำ อย่างไร

หน้า ๕๘ น่า ทาง ตาบอด นั่ง พูด โดย ฉลาด หัด คาบ หนังสือ

หน้า ๕๙ ถนน เจ้าของ แดง พอ เขียว ข้าม ซน รองเท้า ผ้า ตก จง เสีย

หน้า ๖๐ เผ้า เช้า เห่า ติบ สุก ผัก และ กระดูก วัว ปลาทู หมู ว่าย หู จมูก หรือ

หน้า ๖๑ พิราบ สี ขาว จริง เทา

หน้า ๖๒ น้ำตาล ถั่ว อย่า ลืม กรง เที่ยว กำลัง มือ แขน บ่า

หน้า ๖๓ เคี้ยว ผักบุ้ง อร่อย ชน

หน้า ๖๔ กวาด กรง เอา หย่อน สอด ได้ แข่ง ชนะ

หน้า ๖๕ หนู ตะเภา ตัว กลม ตะลุก ปุ๊ก

หน้า ๖๖ รำ ข้าวสุก เกิด ใหม่ ขี้ ตกใจ มุด แอบ

หน้า ๖๗ เสียง สอน

หน้า ๖๘ ง่าย ข้าวสาร หอย ปน เผา ต้อง กรวด ทำไม

หน้า ๖๙ อ้วน อุ้ยอ้าย จุ ยิ่ง

หน้า ๗๐ มุมมาม คอย ปลาย กาก เถา มันเทศ ถั่วลิสง กระถิน กล้วย ผักตบชวา ต้ม

หน้า ๗๑ แพะ พา ยอด

หน้า ๗๒ มะขามเทศ แค ท่อง ค่อย ก่อ นิด หน่อย โน่น เตียน ผสม เพียง

หน้า ๗๓ เคี้ม จัด เกลือ เปล่า ดื่ม

หน้า ๗๔ สลิด นึ่ง สาหร่าย

หน้า ๗๕ ไรน้ำ ตะไคร่ แหน อย่าลืม

หน้า ๗๖ เพื่อน

หน้า ๗๗ ขมพุ่ ขนุน ทุเรียน นั้น

หน้า ๗๘ มะเขือ กะหล่ำปลี มะขาม โอบ โคน ขอบ สูง เตี้ย

หน้า ๗๙ ส้ม

หน้า ๘๐ แข่ ตาก ถ่าย ประโยชน์ อย่างไร

หน้า ๘๑ แป้ง อึม กลัว สกปรก แห้ง ขนม บวชชี เชื่อม ตลอด ปี ขนาด เท่า หัว แม่มือ แขน ใหญ่ นับ ซื่อ

หน้า ๘๒ ทัน หวาน เย็น ขื่น กระหาย ดำ แน่

หน้า ๘๓ เดือน เมษายน พฤษภาคม ชุก อกรอง ราว

หน้า ๘๔ พิมเสน ทะวาย ที ละ กึง โน้น ผลัด

หน้า ๘๕ ส้มจีน ส้มโอ ส้มจุก ส้มเกลี้ยง ซุ่ม

หน้า ๘๖ กวน ทา ฤดู หนาว ไหน

หน้า ๘๗ สับปะรด

หน้า ๘๘ ยก เปรี้ยว

หน้า ๘๙ แพง

หน้า ๙๐ ขะนี สวย รวง ค่อย กำปั้น ฉีก สับ พัน จัด สวน

หน้า ๙๑ เขียน เมือง

หน้า ๙๒ กะหล่ำปลี

หน้า ๙๓ หอม ฝรั่ง กรอบ แก่ หนา

หน้า ๙๔ ก้าน กลม ห้าสิบ สวน

หน้า ๙๖ หนาว ปลาย ม่วง

หน้า ๙๗ ร่างกาย

หน้า ๙๘ รี พุทรา

หน้า ๙๙ บรรทัด

หน้า ๑๐๐ ถั่วเขียว ทอง เหลือง ถั่วลันเตา

หน้า ๑๐๑ ถั่วแขก ถั่วฝักยาว พฤศจิกายน มกราคม
ไม้ ไผ่ ปัก เกาะ

หน้า ๑๐๒ เผา

หน้า ๑๐๓ แดง เข้ม นุ่ม แข็ง หกสิบ

หน้า ๑๐๔ ฉัน แกง ผัด รด ละ ครั้ง

หน้า ๑๐๕ กลิ้น สุด

หน้า ๑๐๖ พุทธชาด พุ่ม

หน้า ๑๐๗ รอ เลื้อย สม ซ่อ เก็บ ร่วง ร้อย

หน้า ๑๐๘ มะลิ มะลิลา กลีบ ชั้น มะลิซ้อน

หน้า ๑๐๙ มะลิวัลย์ เรียว แซม ลอย พวงมาลัย

หน้า ๑๑๐ ซ่อน ส่ง พุ่ง ไกล ก้าน แจกัน บูชา พระ

หน้า ๑๑๑ บานบุรี ร้ว อม แสด

หน้า ๑๑๒ เยีบ ดิด พวงหรีด
หน้า ๑๑๓ เฟื่องฟ้า แกม
หน้า ๑๑๔ กิ่ง เตีม
หน้า ๑๑๕ กุหลาบ
หน้า ๑๑๖ ย่อม
หน้า ๑๑๗ ล้วน

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว นายถำรง สถิรกุล ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
นายกำธร สถิรกุล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

๒๐ เมษายน ๒๕๑๒

พิมพ์ครั้งที่ ๙ พ.ศ. ๒๕๑๒